

Løssalgpris 25 øre.

— Før og nå —

FØR:

«Jeg har aldri villet treffe tyske generaler, ettersom de representerer et system som byr meg fullstendig imot». (Eisenhower i boken «Korstog i Europa».)

NÅ:

«Etter de vennskapelige forhandlinger med tyske politiske og militære representanter kan jeg si, at det store tyske folk i gjen kommer til å innta sin stolte stilling blant kulturstatene». (Eisenhower år 1951).

FØR:

«Tysk militarisme har nå kostet to slektledd livet. Den skal nå utryddes for alltid». (Churchill)

De vest-allierte regjeringer på plyndringstokt mot private verd-

8. MAI

Nr. 21

Fredag 8. juni 1951

5. årg.

Da Welhaven og Frank drakk seg mektig full og havnet i fyllearesten på Grini

I 1943 mente redaktør Skavlan og advokat Claussen at Grunnloven ikke ga adgang til dødsstraff etter krigen

Odd Nansen.

Litt av det en kan lese i Odd Nansens bok «Fra dag til dag»

Odd Nansens bok «Fra dag til dag» er på mange måter et slag i ansiktet på mange av de som under okkupasjonen ble tatt av tyskerne og sendt til Grini, og som senere har gasset seg i redselsskildringer om hunger, terror og all annen umenneskelighet og som fremdeles søker å få folk til å tro på dette. Ja, ennå idag kan en bli vitne til høyroret tale om disse martyrs lidelser, men når de blir konfrontert med hva aktverdige og sannhetssøkende mennesker beretter om de samme lidelser — blir de stående uten å kunne svare.

Når en mann som Odd Nansen skriver: «Vi mangler ikke mat. Vi lever tvertom i den ene overflod. Mer enn nok mat, større reservefond til og med, godt og varmt sengetøy og sist, men ikke minst — røyk!» da må en ha lov til å tro at han forteller sannheten.

I forbindelse med det senere rettsoppgjør skiver han noe som idag har krav på den eller største oppmerksomhet, nemlig at allerede i 1943 satt redaktør Skavlan og advokat Clausen på Grini og gjennomgikk Grunnloven. Disse to kom til det resultat at etter Grunnloven var det ikke adgang til anvendelse av dødsstraff etter krigens opphør. En kan gå ut fra at begge disse herrer lette med lys og lykte etter muligheter for dødsstraff men de fant dem ikke. Det tjener derfor de samme herrer til liten ære at de etterpå ikke sa sin mening om den samme ting da rettssvikene tok til med sitt blodbad i 1945.

Nedenfor gjengir vi et lite utdrag fra Odd Nansens bok:

Side 56, 6. 3. 42: (Grini) I dag har vi hatt fest for Erling Steen som fyller 51 år. Frode og jeg skrev vise. — Jeg tegnet diplom og meny. Johan Borgen holdt versifisert tale. Frode var toastmaster. De andre gutta hadde dekt bordet med liflige fødevarer

til og med, godt og varmt sengetøy og sist, men ikke minst — røyk! — Da maten var fortært og brakkene ryddet istand for kvelden, ble karene sittende, mette, late og tilfretse og lese avisene rundt bordene. 150, 22. 11. 42: Vi var i Oslo i fem-

dier i Vest-Tyskland

Milliardbeløp i aksjer føres ut av

Tyskland bak den vest-tyske regjerings rygg

Det er et internasjonalt finans-mysterium, SOM NÅ KREVES OPPKLART

Privat til «8. Mai» fra Bonn.

DET VESTTYSKE STUDIESELSKAP for privatrettslige utenlandsinteresser og den vesttyske forening til vern om private verdipapireieres interesser har for noen få dager siden rettet harmdirrende protester til det vesttyske finansdepartement i Bonn og til samtlige såkalte sentralbanker i de vesttyske enkeltlandene mot en oppsiktsvekkende aksjon, som gjelder tyske milliardverdier i aksjer, og som nå gjennomføres i all hemmelighet i Vest-Tyskland.

DET HEVDES I PROTESTEN — uten at denne påstand ennå er imøtegått — at de vestallierte, nærmere bestemt representanter for de regjeringer som er med på den såkalte erstatningsavtale — sender til utlandet utenlandske verdipapirer som hittil har vært oppbevart i enkeltlandenes sentralbanker. Det dreier seg her om verdipapirer som de tyske eiere måtte levere fra seg i henhold til Kontrollråd-lov nr. 53 etter Tysklands kapitulasjon.

SAKEN HAR VAKT ENORM OPPSIKT i tyske finanskreter og på autoritativt tysk hold uttaler fagfolk at det ikke finns noen som helst lovhemmel hverken i tysk lov eller i folkeretten for denne bortføring av milliardverdier. På autoritativt hold uttales at denne bortføring bare kan karakteriseres som plyndring. — Det viser seg nemlig at Kontrollrådets tidligere omtalte lov nr. 53 bare har berøvet de tyske verdipapireieres disposisjonsrett over papirene, ikke deres eiendomsrett.

I finanskreter sier man at man her står overfor en stort anlagt demontasje av tysk privateiendom seks år etter krigens slutt.

EN TYSK FINANSEKSPERT opp-

lyser til Deres korrespondent at bortføringen av verdier ikke bare gjelder utenlandske verdipapirer, så som aksjer, obligasjoner og parter, men også utenlandske pengesedler, som alle har vært oppbevart i sentralbankene i Hamburg, Düsseldorf, Koblenz og Frankfurt a. Main. Det er ikke gitt noen meddelelse om eventuell erstatning til de tyske eiere.

ET STORT UTENLANDSK KONSERN har allerede gitt uttrykk for at man i utlandet er pinlig berørt over aksjonen og at man ville mislike det sterkt om aksjene, som hittil har sittet på privatfolks hender, plutselig skal bli overtatt av regjeringene, slik at staten får aksjer i utenlandske selskaper og opptrer som aksjonær på disses generalforsamlinger.

De to tyske organisasjoner som har sendt sin protest til finansdepartementet i Bonn gjør i sine skrivelser oppmerksom på at samtlige tyske offentlige instanser som har med denne sak å gjøre påtar seg erstatningsplikt overfor de private verdipapireiere. Mysteriet blir ennå dypere ved at de to organisasjoner hevder at denne demontasje av privatverdier foregår bak den vesttyske regjerings rygg.

Etter hva Deres korrespondent erfarer har forbundskansler dr. A. Dehner under sine forhandlinger med den engelske utenriksminister Morrison fremsatt bestemte krav om at den engelske regjering sørger for at samtlige tyske patenter beskyttes i England og at den skade som er tilført tyske patentinnehavere siden kapitulasjonen ved urettmessig utnyttelse av tyske patenter må bli erstattet fullt ut. Det vil eventuelt dreie seg om milliarder.

Feinchmeckeren Trygve Lie

I sentrum av Manhattan i New York finner man verdens dyreste restaurant. Dens navn er «Chambord». Prisene er fantastisk høye, men på den annen side kan gjestene glede seg over verdens beste mat og drikkevarer. Selv den minste rett koster ikke under 15 dollar og et lite fingerbøl av et glass andréarig whiskey 5 dollar o.s.v.

Alle mulige berømte personer hører til stamgjestene, som f. eks. Greta Garbo og andre filmstørrelser, millionærer som John Rockefeller III m. fl. Her finner man også den fra den norske venstresosialistiske fløy stam-mende Trygve Lie, nå generalsekretær i FN., som regelmes sig spiser sine måltider der. — Dette forundrer en imidlertid ikke så meget som at også den russiske utenriksminister Wjatschinsky, under sine opphold i New York ofte avlegger «Chambord» besøk. — Ja, slik skriver Züricherbladet «Die Weltwoche» den 18. mai i år.

A G A.

Opphever vestmaktene krigstilstanden med Tyskland?

Vestmaktene kommer i nærmeste fremtid til å oppheve den formelle krigstilstanden med Tyskland.

USA VIL BESETTE ERØVENE

FØR:

«Tysk militarisme har nå kommet til slektleddet. Den skal nå utryddes for alltid». (Churchill 1944).

NA:

«Den tapre tyske soldaten bør snart som mulig inntre i de frie nasjoner. Forsvar, både for Tysklands skyld — og for vår». — (Churchill 1950).

de Gaulle

FØR:

«Hva er tyskerne annet enn for små menn i for store uniformer?» (de Gaulle 1945).

NA:

«Den urimelige tanke: — et sterkt Europa uten Tyskland, kan kun oppstå i en politisk selvmorders forvirrede hjerne». (de Gaulle 1950).

Nå kommer nok Kirsten Flagstad i krithuset

Privat til «8. Mai» fra London.

Etter hva «8. Mai»s korrespondent erfarer har Kirsten Flagstad besluttet å skjenke en norsk utstillingspaviljong som gave til det norske næringsliv. Paviljongen vil få en meget fordelaktig plassering i London og planene er allerede kommet så langt at en Oslo-arkitekt arbeider med paviljongens arkitektoniske utforming. Hensikten er å utstille norske varer og norsk kunst for å gjøre disse kjent i England.

Detaljprisene vil fortsatt stige

Geneve: Generaldirektøren i Den internasjonale arbeidsorganisasjon, David A. Morse, sier i sin årsrapport: Vi kan aldri komme bort fra mistro og frykt, hvis ikke verden er åpen og mennesker og ideer fritt får bevege seg. Øket ansvarsfølelse overfor andre er demokratiets grunnvold. — Tross pengeverdiens fall har reallønnen dog vist stigende tendens siden 1939. Verdensmarkedets omfang noterte ny rekord i 1950. Den europeiske industriproduksjon i annen kvartal 1950 lå 10 pst. høyere enn i samme periode året forut. Arbeidsløsheten er fortsatt relativt liten, når man unntar mindre utviklede land. I rapporten forutsies det at detaljprisene vil stige sterkt som følge av de stigende råvareomkostninger. Det vil bli stigende tilgang på levnedsmidler og industrivarer. I fjor passerte USA for første gang Storbritannia som verdens største importør. Til en viss grad har lagringen av varer i USA erstattet den tidligere dollarmangel i andre land med mangel på råvarer. Rapporten vil bli behandlet av arbeidere, arbeidsgivere og offentlige delegerte på den internasjonale konferanse som åpnes i Geneve 6. juni, hvor 62 medlemsland vil ha sine utsendinger.

Vi hatt fest for Erling Steen som fylte 51 år. Frode og jeg skrev vise. — Jeg tegnet diplom og meny. Johan Borgen holdt versifisert tale. Frode var toastmaster. De andre gutta hadde dekt bordet med liflige fødevarer plus bensolcocktail. Kort sagt, det ble en diger aften. 71, 17. 3. 42: Pakkene spiller stor rolle. Jeg skulle nesten tro at vi fanger lever bedre enn de utenfor. Forleden kveld talte jeg fem forskjellige slags pålegg på bordet. Det var pølse, syltetøy, ost, sild og enda en ting. Det er nesten flaut at våre bord bugner av alle de gode sakene som våre kjære har skrappt sammen for å sende til oss fordi de tror at vi sulter. 73, 20. 3. 42: Fjorten svenske aviser er beslaglagt, d.v.s. er vel stoppet et kortere tidsrom. Alle inneholdt enslydende artikler om mishandlingene i norske fengsler. Opplysningene stammer etter sigende fra London radio. 85, 3. 4. 42: De tallene dr. Berner kunne legge fram etter nøyaktige utregninger, ser slik ut: Maten vi får gir 1800 kalorier s. 48, 18. 4. 42: (Fra arbeidsleir i Nord-Norge). Noen er misfornøyd med maten. De skulle ha juling. Jeg lurar på om der er mange i Norges land idag som har det bedre når vi unntar tyskerne. Selvsagt kan magen slå seg vrang og det gjør den også utvilsomt. — Praktisk talt alle patientene til Rasmus (legen) har magetifeller. De har ganske enkelt forspist seg alle sammen, sier Rasmus. 95, 19. 9. 42: Vi mangler ikke noe. Vi lever tvertom i en rene overflod. Mer enn nok mat, store reservefond

Italiensk valgmanøver

Norske aviser brakte lørdag 26. mai et telegram fra Roma om arrestasjon av 37 «nyfascistiske terrorister», men noe om bakgrunnen for det hele hørte man ikke. I svenske aviser finnes fyldigere telegrammer som forteller atskillig mere. — Stockholms-Tidningens korrespondent Gunnar D. Kumlien telegraferer således 25. mai bl. a.: Som en siste manøvre bare noen timer før valgkampagnen for de italienske kommunevalg offisielt avsluttes, er en helt overraskende bredside blitt avfyrt fra regjeringens hold mot nyfascistene som av mange tipper som spesielt begunstiget av valgkonjunkturer. Hensikten med breidsiden er tydelig å miskreditere dem i velgermassens øyne for politikk har avslørt at det eksisterer en terroristisk fascistisk gruppe som har fått navnet fasci di azione rivoluzionaria eller forkortet F.A.R.

Den nyfascistiske partiledelse på sin side protesterer mot at de blir blandet inn i bombeattentatene og erklærer seg apokalyptisk uskyldige, samt taler om provokasjon med sikte på kommunevalgene.

Saken har vakt meget stor oppmerksomhet, sier korrespondenten tilslutt, ettersom aldri noe politisk parti siden krigen er blitt behandlet så hardhendt.

beidere, arbeidsgivere og offentlige delegerte på den internasjonale konferanse som åpnes i Geneve 6. juni, hvor 62 medlemsland vil ha sine utsendinger.

og sist, men ikke minst — røyk! — Da maten var forført og brakken ryddet istand for kvelden, ble karene sittende, mette, late og tilfretset og lese avisene rundt bordene. 150, 22. 11. 42: Vi var i Oslo i femtiden (tilbakekomst fra Nord-Norge til Grini). Jeg var borte hos Erling Steen. Han er degradert til brakkesjef (fra personalsjef) p.g.a. en smugleraffære, men Erling var i fin form. Lange-Nielsen, Leif Poulsen, Welhaven og Franck har sittet i fyllearest. De hadde drukket opp en hel flaske sprit forleden og var blitt mektig fulle. De hadde diskutert noe vel høyløyt og var blitt tatt på fersk gjerning av Denzer og selve kommandanten som igrunnen hadde moret seg godt over affæren. 267, 6. 5. 43: Borte i «Venstres hus» som de nå kaller tubben til ære for Skavlan og Clausen som regjerer der, forteller Leif meg at de om kvellene gjennomgår Grunnloven under ledelse av Clausen, og finner at den ikke — Forts. side 3. —

Det arbeides med en stortiltet forsvarsplan for Vest-Europa og Middelhavet

Spanias krav på Gibraltar er blitt mere aktuelt

Privat til «8. Mai» fra London.

Allerede i midten av april brakte vi melding om at det bak kulissene foregikk internasjonale sonderinger angående Gibraltar. Meldinger fra Madrid bekrefter nå at disse sonderinger er kommet opp «på et meget høyt plan». To høytstående amerikanske offiserer har avlagt besøk i Madrid som representanter for det amerikanske marinedepartement og det amerikanske luftfartsdepartement

Berggrav og svenskene

Den dobbelt-tungee har som kjent vært i Stockholm for å holde 17. mai-tale. At svenskene har bitt merke i hva han sa, viser bl. a. noen linjer av en av Stockholms-Tidningens medarbeidere i en liten artikkel 26. mai. Han skriver om det norske journalistbesøk i Sverige og nevner at dører som en svensk journalist sjelden ser uten fra utsiden og i stengt tilstand, åpnes på vidt gap for de norske journalister, og så fortsetter han: Det hele er bra, det er virkelig prisverdig. I særdeleshet om biskop Berggrav har rett. Han var, som man vil huske, her den 17. mai og erklærte at svensker og nordmenn står mer fremmede overfor hverandre enn på lenge. De leser ikke hverandres bøker og forstår ikke hverandres politikk. På det ene hold er man selv-sikre (var det vi, det?), på det annet hold har man mindreverdighetskomplekser (skulle det være nordmennene, det?) og blir pirrelige. Ja, skulle dette være sant, er det best at utenriksdepartementet (som arrangerte det norske journalistbesøk) henger i!

BESETTE FÆRØYENE

Færøyenes forsvar er blitt aktuelt. For tiden herjes landet av en håpelig streik, men alt dette overskygges av en amerikansk anmodning om å bringe forsvaret i orden, d.v.s. at amerikanerne skal besette øygruppen. — Som ledd i det alminnelige sikkerhetssystem i og omkring Atlanterhavet er selv Færøyene blitt aktuelle, men man håper på at forsvaret vil bli ordnet som et rent dansk anliggende og at det skal opprettes et hjemmevern på øyene, men man må ikke glemme selvstendighetspartiets streben etter å fri øyene fra dansk innflytelse, så det er problemer nok å ta seg av i den gamle norske koloni, som skammelig ble fravristet oss i hine hårde dager.

og det er ingen tvil om at Gibraltar-problemet har vært inngående drøftet.

Det har vært antydning at Spania er villig til å stille et begrenset område i Spansk Marokko — altså på Afrika siden — til rådighet for de vestallierte i form av en felles spansk-britisk-amerikansk flåte- og flystasjon mot å overta den hele og fulle suverenitet over Gibraltar, slutte seg til Atlanterhavspakten og være med på å øve sin innflytelse over den arabiske verden i vestmaktens favør.

Et annet interessant trekk ved sonderingene er at man har drøftet spørsmålet om et intimere militært samarbeide mellom Portugal og Spania. I og med at Portugal er med i Atlanterhavspakten, synes disse drøftelser å tyde på at man holder på å trekke opp en stortiltet plan for den vestligste del av Europa og Middelhavet.

Krigsfaren medfører fullstendig byggestopp i USA

En rekke av Amerikas mest kjente arkitekter er på studietur i Europa og er fra London kommet til Stockholm. Til avisene uttaler de at man nå venter fullstendig byggestopp i USA på grunn av den materialmangel som er oppstått foran den truen av krigsfare. Materialmangel omfatter stål, aluminium og kobber. Det er allerede forbudt å bygge forretnings- og fornøynelsesbygninger og restriksjonene ventes å bli stadig strengere, så resultatet blir at all byggevirksomhet må innstilles.

skyldes i seg selv som er tilføyet tyske patentinnehavere siden kapitulasjonen ved urettmessig utnyttelse av tyske patenter må bli erstattet fullt ut. Det vil eventuelt dreie seg om milliardbeløp, opplyses det i tyske finanskreter. Det hevdtes at liknende krav vil bli reist overfor alle de stater som Tyskland opptrer diplomatiske forbindelse med.

Den annen verdenskrig ble avgjort på Heistadmoen i 1940

I «Dagens Nyheter», Stockholm reiste for en tid siden «En lytter» spørsmålet om svenske kontra norske offiserers evne til å klarlegge militær-strategiske forslag. En annen innsender ga «En lytter» følgende svar:

«Dessverre er ikke de svenske offiserer like dyktige som de norske i å klarlegge militære strategiske forslag. «En lytter» vet sikkert at ifølge etterkrigsliteraturen i Norge ble verdenskrigen avgjort i 1940 på Heistadmoen i Norge. Dette er jo bevisst ifølge en undersøkelse som ble foretatt i Norge i 1946, da 60 prosent av den norske befolkning var på det rene med at krigen 1940—45 ble vunnet av den norske «hjemmefront». For ytterligere å bevisse dette, så var det 250 stk. norske frivillige med i slaget om Walckeren som var det blodigste i verdenshistorien. Kong Håkon VII mottok en større utmerkelse fra England for mønsterverdig frivillig innsats i treningsleire i Skottland. «En lytter» bør forstå at de norske offiserer er betydelige dyktigere enn de svenske i militær-strategiske spørsmål».

TITO KAN VENTE SEG LITT AV HVERT

Jugoslavia har som Spania fiender på alle kanter. «Dimitrovs internasjonale brigade», som har til oppgave å gjennomføre terroristiske aksjoner mot Titos Jugoslavia, består av 6000 bulgarske kommunister, som er stasjonert i Pecs i den tidligere kadettskole og som utdannes til ledende offiserer for kommunistiske partisanenheter som opprettes og øves i Bulgaria. Hovedkvarteret skal være Kustendil i Bulgaria og består av flyktinger fra Jugoslavia og Hellas .. og kommunister fra alle verdens kanter. Liknende tropper utdannes i Romania og Albania, så Tito har noe å vente seg.

Verden går stadig framover

For 100 år siden var problemet olje til Chinas lamper. I dag er problemet olje til Chinas kamper.

Tyskland!

Vestmaktene kommer i nærmeste fremtid til å oppheve den formelle krigstilstand med Tyskland. — Elda Storbritannia, Frankrike og USA og alle de andre underliggende stater unntatt Sovjetsamveldet, som fortsatt er i «krig» med Tyskland, er beredt til å ta dette skritt, men venter bare på at den tyske lovgivning er komplett slik at Bonn-regjeringen kan overta overkommisariatets oppgaver. I Storbritannia vil krigstilstanden bli opphevet gjennom en kort tilkjenngivelse uten flere dikkedarer. I Norge skal selve stortinget gjøre det.

Ikke lengere bruk for handelsreisende i Tsjekkoslovakia

I Tsjekkoslovakia er alt rosenrødt, så lenge det varer. Ennørg handelsreisende er fra tatt tillatelsen til å fortsette sitt yrke. De fleste av dem er sendt til fabrikkene og grubene for å delta i økningen av eksporten til Sovjetsamveldet. Begrunnelsen er at de tsjekkoslovakiske fabrikker produserer varer av så høy kvalitet at det er overflødig å selge dem gjennom handelsreisende. — Fortsetter vi som hittil her i landet skal det ikke vare lenge før vi kommer i den samme situasjon, og da blir det vel boligbygging, våre handelsreisende blir satt til, hvis det da er noe igjen å bygge av.

Senator Taft atter ute på krigsstien

Washington: Den republikanske senator Taft kritiserer sterkt opprettelsen av Atlantpaktens og utnevnelsen av Eisenhower til øverstkommanderende.

Opprettelsen av Atlanthæren forekommer meg å gi russerne en rimelig grunn til frykt for invasjon, sier han. Ennvidere har Atlantpaktens oppgitt hele FN's prinsipp. Det er en ren og skjær militær allianse. Den starter et rustningskappløp og den slags pleier å føre til krig.

Han sa videre at en allianse med England og et forsvar av de britiske øyer etter hans mening vil være langt mere betydningsfull enn en allianse med noensomhelst nasjon på det europeiske fastland og gi langt større håp om et gunstig resultat.

Det nye Sovjet-russiske statslån overtegnet

Sovjetsamveldets finansminister, A. Sverjev, meddeler: Statslånet til utvikling av SSSR's næringsliv (år 1951), som ble lagt ut til tegning 3. mai i år til et beløp av 30 milliarder rubel, var til utgangen av 15. mai realisert med 34,452,893,000 rubel, det vil si overtegnet med 4,452,893,000 rubel. I samband med at den fastsatte lånesum er betraktelig overtegnet har Sovjetsamveldets finansdepartement etter anvisning av SSSR's ministerråd gitt ordre til å innstille lånetegningen overalt fra og med 17. mai 1951.

Redaktør
Arvid B. Arntzen

Forretningsfører
Per Kvendbø

Postboks 41, Kristiansund N.
Abonnementspris kr. 16,00 pr. år
Utgitt av Interessentskapet 8. Mai

Skrettingene og norsk historie.

I sin bok «Norske aktstykker til okkupasjonens historie» skriver overlage Johan Scharffenberg s. 53:

«De fleste nordmenn er uvitende om okkupasjonens virkelige forhistorie, og mange vil ikke oppgi myten om de alliertes englerene uskyld og tyskernes djevelske ene skyld for Norges skam og ulykke, de vil ikke se feilen i den norske regjering utenriks- og forsvarspolitik. Her spiller også politiske partihensyn inn. Det eneste botemiddel er å få fram alle hemmelige dokumenter i Norge og utlandet. Det norske Vitenskaps-Akademi i Oslo bør prøve å løse denne oppgaven. Vitenskapens plikt er å søke sannheten for dens egen skyld, uten alle biensyn. Men selv i politikken vil sannhet seire til slutt. Sannheten alene kan gjøre det norske folk åndelig fritt og friskt».

Etter at denne boken kom ut er Instituttet for norsk historisk forskning opprettet 19. april i år og det har fått midler til sin virksomhet av Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd. En av instituttets oppgaver er å gjøre forberedelser til en vitenskapelig fremstilling av norsk historie under den annen verdenskrig, og det er i sannhet en omfattende oppgave, som krever både vitenskapelig rettsinn og mannsnot. Her må all politikk bannlyses, og her gjelder det å komme i kontakt med alle, som vet noe og som kan dokumentere det som de vet.

Vi vil i denne forbindelse gjøre oppmerksom på at Forbundet for Sosial Oppreisning nettopp har utgitt en brosjyre på noen få sider med tittelen «Hva slags historie lærer barna våre i dag?» Den minner om overlage Johan Scharffenbergs ord i Norsk Forening for Samfunnsforskning 24. mai 1950, om den systematiske historieforfalskning og tar for seg den Norges- og verdenshistorie for folkeskolen, som Aksel Skretting utga på Olaf Norlis forlag 1948 og som er blitt så pass beryktet at man med full grunn kan tale om Skrettingene i norsk historieundervisning. Det gjør ikke saken bedre at Det Kgl. Kirke- og Undervisningsdepartement allerede 1. febr. 1946 har autorisert boken til bruk i folkeskolen. Så dypt stikker altså systemets rot, og det gjør det dobbelt nødvendig at man i tide begynner å rydde opp i villniset.

Vi går ut fra at Instituttet for norsk historisk forskning tar slike foreteelser opp til behandling og at det setter seg i forbindelse med Forbundet for Sosial Oppreisning og med de mange NS-folk som tok del i det offentlige styre under okkupasjonen. De har meget å kunne fortelle og dokumentere. Vi går også ut fra at Undersøkelsskommisjonen av 1945 blir tatt under vitenskapelig granskning og at fortielsene blir avløst av åpen tale. Skjer det, vil Skrettingene bli satt til veggs og NS-folkene få sin oppreisning. Det er denne oppreisning vi arbeider for, den sannhet som alene kan gjøre det norske folk åndelig fritt og friskt. Og det er i dette arbeide vi ber om oppslutning både for vårt forbund og vårt blad. Vi vil bare dette ene: Sannheten, koste hva det koste vil, uten persons anseelse.

Den makabre lek med liv og død i Landsberg

Professor Keilhau burde ha sagt fra for 6 år siden

Medaljen — og dens bakside

Det var med stigende muntherhet jeg i nr. 19 leste de pussige små linjer om Aftenposten og dens aversjon mot tysk. At bladet sluttet kontrakt med tyskerne var i og for seg ikke merkelig, selvom det synes å være skjedd, mens krigshandlinger ennå pågikk i Norge. Kontrakten var uten tvil helt forretningsmessig og kurant i enhver henseende og man tør vel gå ut fra også ikke uten økonomisk betydning for det forretningsforetagende det nevnte blad må sies å være. Man befant seg selvsagt også i en dobbelt tvangssituasjon: på den ene side måtte okkupasjonen og krigshandlingene som jo avskar Oslo for en stor del av det øvrige land, nødvendigvis bety en faretruende økonomisk rystelse også for dette firma — som for så mange andre, og på den annen side var jo et ønske eller krav fra okkupanten ikke så helt enkelt å komme utenom, selvom man ikke går så langt som til å anta at bordet var dekket med bajonet og revolver.

Jeg har altså ikke festet meg så meget ved selve kontrakten, men det som slo meg under lesningen, var dette: Sett at skjebnen hadde villet at firmaets eier — det skal være en privat sådan, såvidt jeg vet — hadde vært medlem av NS eller av idelle grunner hadde sympatisert med partiets program. — Hvordan tror man det da vilde ha gått med ham og hans firma? — Tror man han fortsatt ville ha fått anledning til å sitte i sin gullstol? Enhver av mine lesere vil sikkert med letthet kunne svare på spørsmålet.

Det har forøvrig av og til slått meg at i den nye rettsstat av 1945 er handlings eller et forholds straff verdighet eller ikke i mange tilfeller ikke synes å bero så meget på selve handlingen eller forholdets art som på hve i utøveren er eller i hvilken fold han hører hjemme. Likeledes at motiv og beveggrunner bare har interesse og tillegges betydning såfremt man tilhører de ifølge høyere autorisasjon saliggjørende kaster. Det er et interessant og oppsiktsvekkende retts prinsipp som framtidens jurister og historikere kommer til å ofre megen oppmerksomhet og kommentere livlig. Om til udelt fordel for prinsippets opphavsmenn tør være tvilsomt.

Unnskyld meg, de lille digresjon som intet har med saken å gjøre. For å vende tilbake til utgangspunktet, vil jeg nevne at i et selskap forleden var det en som fortalte at en av det ovennevnte blads redaktører i 1936 — det store olympiadeår, da Hitler sto i sin fulleste maktutfoldelse, og året etter at det norske stortings Nobel-komite hadde tildelt Carl von Ossietzky fredsprisen — mottok en tysk dekorasjon eller minne-medalje. Som ikke ble returnert. Såvidt min

Han kunne ha hindret en kompromittering av vårt rettsapparat. Hvem var mannen som i London karakteriserte Grunnlovens § 97 som en «gammel klisje?»

I anledning prof. Keilhau's artikkel i Aftenp. om at han frala seg alle faderskapsforpliktelser til «landssvik-anordningen», har h.r. advokat Albert Wiesener skrevet følgende artikkel i Aftenposten:

PROFESSOR KEILHAU kunn- gjør i Aftenposten 16. ds. at han fra første stund har vært uenig i landssvikanordningen og at han anser denne anordning reelt å være i strid med Grunnlovens § 97. Dette er en opplysning av atskillig offentlig interesse.

De fleste jurister mener i virkeligheten det samme — når de først får summet seg litt.

Aftenposten blir tatt i løgn og slarv

Den 24. mai måtte Aftenposten ta inn nedenstående artikkel av o.r.sakf. Helge Grønstad.

Det var nok med tungt hjerte at Oxfordmannen Herman Smitt Lungebrigten overfor sine lesere måtte innrømme at han hadde bragt til torvs løgn og slarv.

Hr. redaktør!

Kommet hjem fra en reise i Sverige og Danmark ser jeg at Deres avis i forbindelse med en omtale av Europakongressen i Malmö har vidd min person en spesiell oppmerksomhet.

Da jeg får gå ut fra at Deres avis har i ethvert fall noen interesse av at de «forlydender» den bringer skal være faktiske, må jeg be om plass for et par korrigerende bemerkninger.

Jeg har ikke deltatt som representant i den nevnte kongress. — Under reise til Sverige og Danmark i annen anledning nyttet jeg pinsegåtene til å påhøre forhandlingene i Malmö. Jeg ønsket nemlig å danne meg en personlig, begrunnet mening om hva Europarådet var og hvilke formål den hadde. Hva jeg ville vite fikk jeg også rede på, og jeg kan berolige engstelige sjeler med at jeg overhodet ikke fant noe som med snev av rett kan betegnes som «nazistisk». Den skilring Deres korrespondent i Malmö

Det ulykksalige er at så mange engasjerte seg før de fikk summetonen. Det ville vært en fordel om professor Keilhau med sitt navn og sin Londonerposisjon hadde sagt offentlig fra om dette allerede for 6 år siden. Så hadde han gjort sitt til å hindre en kompromittering av vårt rettsapparat i det spørsmålet. Han burde ikke ventet til forbitrede brever gjorde det sjenerende for ham «i lengden» å sitte med farskapsstemplet.

Det ville også være av offentlig interesse om professoren ville navngi den yngre talar som høsten 1944 på et norsk juristmøte i London karakteriserte Grunnlovens § 97 som «en gammel klisje». Det er gåt stygge troll i vedkommende talers ord, og hans navn har som følge derav fått krav på oppmerksomhet.

Oslo den 17. mai 1951.

Albert Wiesener,
høyesterettsadvokat.

Litteraturen om «retts»oppgjøret

De fleste (iallfall de som aktivt har deltatt i menneskejakt), er vel av den mening at det er skrevet tilstrekkelig meget av litteratur som avslører humbugen og ulovligheten, ulikhet for loven, ran og tyveri osv. Det kan ikke nektes, at litteraturen om vårt problem med tiden er blitt temmelig rikholdig.

Først og fremst har jo våre egne kapasiteter revet sløret vekk, men også mange fremragende, dyktige og ansatte personer fra den annen leir har gitt sitt besyv med i laget.

Alle som er berørt av den nye rettsorden her i landet, bør lese — og har vel lest Langelands bøker, Harsems og Smedals bøker, Vardås og Kvittingens bøker, og nu sist men ikke minst Bergsviks gedigne «Vi er ikke forbrytere».

Martha Steinsviks og major Sagens arbeider bør også kjennes av oss alle. Oppgjøret som sådant er helst fra

Holmgang ville ha vært bedre

Vi har nemlig ikke bruk for notoriske verdenskverulanter

Den 50-årige Shivan Chida Nana Gir, som er den indiske Naga-sektens åndelige overhode, foreslår at president Truman og Stalin skal møte hverandre nøkne for å drøfte verdensfreden. Hvis de gjør det, sier han, vil de ha følelse av at de ikke har noe å skjule og det er grunnlaget for forståelse mellom menneskene. — Naga-sekten består av både munk og nonne og holder til i Himalajas skoger, hvor de går nøkne. De tilbringer tiden med å be og meditere og lever av frukt, røtter og melk. I regelen lever munkene og nonnene hver for seg, inntil de har nådd det høyeste trin av åndelig fullkommenhet og kan da blande seg med hverandre for å leve nøkne i ord og gjerning. — Det forlyder intet om Trumans og Stalins stilling til forslaget, men det er i hvert fall ikke ueffent.

En bevisst hån.

Norge, Danmark og Italia fikk ikke være med

For oss her i Norge, hvor jo alle og enhver vet at det var nordmennene som vant den andre verdenskrigen, virker det uforklarlig og sårende å måtte lese en melding i sv. Dagsposten for 29. mai Forståelig nok har meldingen ikke sett dagens lys i norsk presse. Den lyder slik:

De vestallierte har gitt beskjed om at hverken Norge, Danmark eller Italia vil bli innkalt til den konferanse som skal holdes i London den 25. juni, om de økonomiske fordringer som enkelte land mener seg å ha på Tyskland.

Med denne melding mener de Vestallierte at de har satt en stopp for den protest som disse land muligens ville komme med, når de får rede på, at både Sverige, Schweiz, Holland og Belgia er innbudt til å delta med observatører.

Londonkonferansen har til hensikt å forberede en internasjonal konferanse til høsten om de tyske krigsstatninger, og de vestallierte mener derfor at det ikke er nødvendig med en fulltallig representasjon fra alle fordringshavere.

Hva skal nå slikt som dette bety. E.a. de «store gutta» glemt Norges gloriøse innsats i krigen eller — var vi kanskje ikke med i det hele tatt? Ja, vi bare spør. Det ser rart ut.

Dyrt å være krigsherjet.

En krigsrammet bedrift i Kristiansund skulle forleden forsøke å oppta lån i Industribanken til finan-

Den makabre lek med liv og død i Landsberg

Sittelsen norsk okkupasjonshistorie, 2014

»Denne tortur opprører den rettsbeviste almenhet verden over», skriver svensk avis

Henrettelsen av de syv dødsdømte i Landsbergfengslet ble torsdag aften 24. mai påny utsatt, bare to timer før dømmen skulle eksekveres, melder et telegram til svenske aviser fra Landsberg gjennom T. T. Utsettelsen skjedde etter ordre av det amerikanske utenriksdepartement, og foranledningen var at en domstol i Washington hadde erklært at de amerikanske okkupasjonsmyndigheter i Tyskland ikke hadde kompetanse til å la dødsdommene sette i verk. Den amerikanske regjering må nu ta stilling til saken, idet en ny appel om nåde for de dødsdømte skal behandles av domstolen.

De syv menn har sittet i Landsberg fengslet i snart tre år. De ble dømt til døden for to år siden. To ganger er de blitt kledd i blodrøde «dødsklær» og satt i dødsceller som de igjen har fått forlate. En gang ble deres graver gravet på fengselskirkegården, men ble flyttet igjen. En gang reistes galger i fengselsgården, men de ble tatt ned igjen.

I Landsberg ble det torsdag ettermiddag opplyst at henrettelsene skulle finne sted et minutt etter midnatt. De dømtes hustruer innfant seg i fengslet tidlig torsdag morgen for å ta avskjed med sine menn. Noen av dem grått av glede da de fikk offi-

siell beskjed om utsettelsen, men general Otto Ohlendorfs hustru utbrøt: Dette er jo det rene vanvidd. Det er tredje gang de leker med liv og død på denne måten!

Et Washington-telegram til svenske aviser meddeler at det blant juridiske eksperter i den amerikanske hovedstad regnes med at utsettelsen vil vare til høsten.

Reaksjonen overfor det makabre skuespil i Landsberg er meget sterk. Den svenske avis hvorfra ovenstående er hentet, ledsager telegrammene med følgende meget sigende redaksjonelle tilføyelse: «Denna tortur av dødsdømde människor upprör allmänheten världsom». (Amåls-Tidningen 25. mai 51).

Uran-forekomster i Persia

Privat til «8. Mai» fra Teheran.

Avisen «Keihan» meddeler at engelske fagfolk har funnet uran-forekomster i den sørøstlige del av Persia, ikke langt fra den Persiske Buk. Avisen tilføyer at det dreier seg om meget betydelige malm-funn.

blads redaktører i 1936 — det store olympiadeår, da Hitler sto i sin fulleste maktutfoldelse, og året etter at det norske stortings Nobel-komite hadde tildelt Carl von Ossietzky fredsprisen — mottok en tysk deko-rasjon eller minne-medalje. Som ikke bli returnert. Såvidt i sin hjemmelsmann. Skulle det ikke med føre riktighet, ville det være inter-essant om rette vedkommende vil- le beriktige det.

Mercator.

Film om kommunistenes fremtidige sabotasjevirk-somhet

London: Den britiske regjering har latt innspille en film om hvorledes de kommunistiske sabotører kommer til å gå fram under en eventuell krig.

Filmen, som vil få sin premiere i august viser hvorledes kommunistene forsøker å sette seg i besittelse av samtlige kraftverk i landet for derigjennom å lamslå industrien. Under det kaos, som oppstår under kampe-ne om kraftverkene forsøker andre kommunistgrupper å erobre de offentlige bygninger og parlamentsbyggingen i London for deretter i «folkets navn» å utrope en ren kommunistisk regjering som innstiller krigen og innbyr fienden etter kjent mønster til å «befri» landet.

Hensikten med filmen er å feste almenhetens oppmerksomhet på sabo-tagefaren. Det kommunistiske blad «Daily Worker» har allerede protestert mot at statens penger anvendes til slik opplysningsvirk-somhet.

ne meg en person, begrunnet med ening om hva Europarørelsen var og hvilke formål den hadde. Hva jeg ville vite fikk jeg også rede på, og jeg kan berolige engstelige sjeler med at jeg overhodet ikke fant noe som med snev av rett kan betegnes som «nazistisk». Den skildring Deres korrespondent i Malmö har sendt Dem om politioppbud og oppløp, har intet som helst med det faktiske å gjøre. «Naziststyr» så man heller ingen ting til. At to unge franske studenter hadde høye støvler var kanskje nok så naturlig all den stund de hadde «trampet» seg fram gjennom hele Mellom-Europa.

At jeg er knyttet til Forbundet for Sosial Oppreisning er riktig, men jeg er bare forbundets sekretær. Noe så fint som generalsekretær har vi ikke. Heller ikke er forbundet som De påstår «nazistisk». Tvertimot er det helt og holdent upolitisk og rommer blant sine tilhengere folk av alle mulige politiske avskygninger — enn også folk fra høyrehold.

Oslo 22. mai 1951.

Helge Grønstad.

Skinnende solo-åten puss

Mask med SOLV-DESIN

vel lest Langlands bøker, Harsems og Smedals bøker, Vardås og Kvitting-bøker, og nu sist men ikke minst Bergsviks gedigne «Vi er ikke forbrytere».

Martha Steinsviks og major Sagens arbeider bør også kjennes av oss alle.

Oppgjøret som sådant er belyst fra alle kanter og vinkler, smått og stort er bragt frem i dagen, helt fra invasjonen til okkupasjonens slutt.

Vi har i det siste endog fått en spesiell bok om forholdene på Ilebu, og snart ventes boken om frontkjempernes innsats.

Martha Steinsviks bok behandler fysisk tortur og åndelig terror mot hjelpelese mennesker.

Med alt dette er allikevel ikke bildet fullstendig. — Ikke alt er forevige for ettertiden.

Ved lesningen av Bergsviks bok er det et par ting som setter sig spesielt fast i tankene, og som får meg til å skrive til vårt blads redaksjon.

I kapitlet: «Rettsteatret» kommer forfatteren inn på «retts»-forhandlingene, og nevner flyktig dommernes og aktors opptreden.

Her bør vi stanse litt.

Skulle ikke nettopp dette emne egne sig godt til behandling i en egen bok?

På side 168—169—191 — kommer man inn på forholdet: merkelige domspremisser. Det nevnes endog at aktor har påstått syv år for forfatterens sønn (frontkjemper?) — som en kompliment til publikums følelser — At slikt virkelig har vært uttalt i en norsk rettssak. Det er lavt under taket i den norske tingstue idag.

Det finnes sikkert adskillige episoder som ville egne sig godt å bli samlet i en spesiell bok om merkelige domspremisser.

I kapitlet «Menn i konsentrasjons-leir» får vi et innblikk i den behand-

Dyr og våre krigsherjet.

En krigsrammet bedrift i Kristiansund skulle forleden forsøke å oppta lån i Industribanken til finansiering av sin nyoppførte gård.

I den anledning skulle det holdes takst over eiendommen og huseieren innbetalte forskudd kr. 500.—. Etter takstens avholdelse kom det imidlertid regning på ytterligere kr. 395.—. Altså skulle taksten koste kr. 895.—.

Huseieren ble mildest talt forbauset over prisen. Noe lån ble heller ikke ordnet.

Derimot fikk han lån i et annet pengeinstitutt. Og der kostet taksten 100 kroner.

ling de utstøtte ble utsatt for, psykisk og fysisk. Dette er også et omfattende emne, som fortjener å bli behandlet på bred basis i en egen bok.

Jeg vil her ved gjennom «8. Mai» slå til lyd for disse ting. Er det noen av leserne (de forfulgte) som føler seg kallet til å samle og ordne de opplysninger som kan skaffes?

Alle som gjennom «rettsoppgjøret» har vært utsatt for noe som fortjener å komme et større publikum for øre, bør sende inn sine opplysninger til «8. Mai» så bladet kan få ordnet og tilrettelagt disse for publikasjon i spesielle skrifter.

Her skulle være stoff til 3 forskjellige bøker: a. Merkelige domspremisser, b. Dommeres og aktors opptreden og uttalelser i «retten», c. Fysisk og psykisk behandling i leirer og fengsler (tortur og terror). Her er mer enn nok å øse av.

Men det bør skje snarest mulig. Utstøtt.

Utenrikskronikk

Vanviddets verden.

Det må produseres mere, det må skaffes våpen mot den truede fare fra øst. Levestandarden får heller gå ned enn at man skal risikere at Østens herer skal få råderum i Resteuropa. Det er parolen — offisielt. Men hvorledes følges den av dem, som har makten idag? Vi skal svare med å gjengi tre meddelelser fra verdenspressen for omlag et år siden og det er meddelelser, som ble offentliggjort på samme dag:

«I» National Production Authority i Washington har fra og med 1. januar 1951 innført innskrenkninger i anvendelsen av aluminium for fremstilling av konsumsjonsvarer. NAP-sjefen Harrison motiverer denne foranstaltning med at de knappe forråd av aluminium må forbeholdes rustningsformål. Den amerikanske alluminiumsindustri nå værende kapasitet er allerede fullt utnyttet og knappheten på elektrisitet hindrer en hurtig øk-

ning av denne kapasitet.

II) Marshallorganisasjonen forhandler med Norge om et dollarlån på en million til bygging av aluminiumfabrikk i nærheten av Bergen. Fabrikkens oppførelse vil ta en tid av to år.

III) På forespørsel meddelte den bayerske ministerpresident, dr. Hans Erhardt, den bayerske landdag, at nedmonteringen av Tysklands største aluminiumsfabrikk Toering i Østbayern nå er ugjenkallelig. Den amerikanske overkommisssar, McCloy, har under de førte underhandlinger erklært, at disse anlegg ikke kunne strykes av listen over de fabriker som måtte nedmonteres.

La oss så sammenstille disse meddelelser med «Manchester Guardian» 13. 4. 50 om den britiske okkupasjonsmakts herjanger i Kruppverkene i Essen, som førte til 25.000 arbeideres ledighet: «Nedmonteringsarbeidet er ordnet slik, at Krupps lokomo-

tivverksteder ikke skal kunne bygge et eneste lokomotiv i de nærmeste to årene. Arbeiderne påpeker det åpenbare vanvid i at et støperianlegg ble sprengt sønder og sammen etter demonteringsprogrammet samtidig som et annet ble oppført overensstemmende med anlegg av lettindustrien. Den tyske forbundsrepublikks kommunikasjonsminister har satt opp et budsjett på 210 millioner mark for anskaffelse av lokomotiver og annet jernbanemateriell, men Kruppverkene har ikke fått en eneste bestilling».

Slik regjerer okkupasjonsmakten, og det førte til at den republikanske senator Styles Bridges anmodet det amerikanske senats komite for overvåkning av det amerikanske program for utenlandshjelpen til å foreta en inngående undersøkelse av de alliertes herjanger i Vesttyskland, særlig da de britiske nedmonteringene. Han fremholdt at britene i sin frykt for den tyske konkurranse gjorde alt for å lamslå den tyske industri. Han sa bl. a.: — «De informasjoner som jeg har fått gjør at jeg er kommet til det resultat, at britene i sin frykt for konkurranse søker å

lamslå det tyske næringsliv og dermed spille kommunistene rett i hendene. Stillingen forverres ytterligere gjennom de britiske forsøk på å sosialisere kull og stålindustrien i Ruhr, gjennom deres inngrep mot den tyske industri for fremstilling av syntetisk gummi og bensin, hvor ved Tyskland tvinges til for amerikanske skattebetaleres dollars å kjøpe råvarer fra britiske interressenter, og gjennom nye inngrep mot de tyske karteller, hvor ved det blir forvoldt forvirring om eiendomsforholdene og kontrollen i den tyske industri, hvor ved store foretagenders drift skades Nettopp i dette øyeblikk lar briterne nedmontere maskiner for transport til Albania, hvor russerne holder på å bygge veldige u-båtbaser, som kommer til å utgjøre en alvorlig trussel mot Middelhavet.»

Dette hendte altså ifjor, men så kom den amerikanske beslutning om at nedmonteringen skulle slutte. Den var imidlertid nok så betinget og «Die Tat» karakteriserer det slik: «Om en prinsipiell forandring av okkupasjonsregimet, slik som det er krevet mere og mere ettertrykkelig fra tysk hold, er det åpenbart ikke

tale. All tale om tysk likeberettigelse er fullstendig nonsens. De lettelselser som er gitt, har i visse detaljer forandret formene for det protektorat, som vestmaktene utøver overfor forbundsrepublikken, men flertallet av tyskere er klar over at dette protektorat må helt bort innen Tyskland reelt og ikke bare fraseologisk påny skal kunne innta en plass i de frie folks familie og fremfor alt om det skal kunne tildeles en rolle i det felles for-svar».

Hvorledes man enn ser på sakene og hvor ivrig man enn er for den felles opprustning mot faren fra øst, kommer selve opprustningsarbeidet til å møte nesten uoverkommelige vanskeligheter på grunn av manglende produksjonskapasitet. — Og her kommer man uvilkårlig til å tenke på de søndersprengte lokomotivverksteder i Essen, de nedmonterte anlegg for produksjon av stål og panser og kanoner, de syntetiske industrier, som kunne lette Europas behov for syntetisk gummi og bensin, de ødelagte aluminiumsverker, kort sagt hele det vanvittige «nedmonteringsraseriet» i de nå svundne «freds-år».

Det skulle unektelig være interessant å vite, hva den store general Eisenhower tenker om dette vanvid. Han er satt til å sikre Resteuropas forsvar mot en fiende, hvis kapasitet vel de ferreste har anelse om og som også har sine planer ferdig for en oppindustrialisering av det herjede Resteuropa. Mens alle roper på våpen, transportmaterieell og alle de ting, som en krig krever, og mens det ennå er mangel i vår arme verden på de almindeligste behovsprodukter, skal store deler av Vesttysklands industri ligge øde for å tilfredsstille de store industriherrer i England og USA som frykter tysk arbeidsintensitet og tysk oppfinnsomhet. De har ikke bare tatt alle deres patenter, som ny utnytted til det ytterlige, men de har også tatt fra tyskerne muligheten for å være med på det beredskap, som er uomgjengelig nødvendig, hvis den vestlige verden skal kunne stå seg mot et angrep fra øst.

Det er det glade vanvid, det er selvmord, og de små stater står maktesløse overfor de mektige krefter som tenker mere på det øyeblikkelige utbytte på sine aktier enn på den hvite manns frelse.

Akter regjeringen å foreta seg noe for å granske okkupasjonstidens «likvideringer»?

Av Helge Grønstad

DET VAR EN TID — spesielt i årene 1942 — 1945 — da det smalt temmelig jevnt her i landet. Mann etter mann — ja, kvinner med for den saks skyld — stupte for bakholdsskudd fra «gode» nordmenn. — Dekket av passivitet fra en befolkning som hadde fått sin normale hjernevirksomhet stupidisert av anonyme «paroler» opererte kjekke «kri- gere» rundt om og perforerte våpen- løse og forsvarsløse mennesker med sine maskinpistoler.

For dem som kjente ofrene — og kjente dem godt — var det ene til- felle mer uforklarlig enn det andre. «Angivere» fastslo tapre jøssinghel- ter, foraktelige «angivere»! De ligger som de selv har redet!

Innvendinger og faktiske påvisnin- ger var uten enhver verdi. Alle og enhver «visste» så meget bedre. Var et menneske likvidert, så var selve likvidasjonen godt nok bevis. En trengte ikke å vite noe mer. At et «angiveri» gikk forut for en likvida- sjon, var likeså opplagt som at A kommer foran B i alfabetet. Ingen som helst grunn til noen spekulasjon i den anledning.

Idag er det et faktum som man ikke kommer utenom at likvidasjons- prinsippet dekker over megen urett- ferdighet, at mange liv kunne ha vært spart og megen ulykke for man- ge mennesker unngått, om man her ikke hadde gitt lidenskapene — og til dels også forbryterske tendenser — fritt spill. Mange av de mord som på denne måten ble forøvet, var sprun- get ut av de usleste, personlige moti- ver. «Patriotismen» var bare den alt utslettende usynlighetskappe som det var uhyre hensiktsmessig å omgi forbrytelsene med.

I den parlamentariske undersøkel- seskommisjons innst. VI, side 179, kan man lese at «likvidasjonene ble utført som militære operasjoner på den militære overkommandos og Re- gjeringens ansvar». Det er dette an- svar, som det nå kan være tiden til å snakke om. For ingen har vel for alvor tenkt seg at det å ta medmen- neskers liv ene og alene skal kunne dekkes bak en tirade som den an- førte.

Det påstås at den norske retts- staten fikk sin fornyelse i og med «frigjøringen». Det burde vel da og- så forutsette at de præsumptive mord som «likvidasjonene» i virkeligheten er, fikk sin offisielle og rettslige be- lysning. Spesielt i betraktning av at det nok langt fra var alle av disse handlinger som hadde sin rot i over- kommandoens eller regjeringens be- stemmelser, jfr. Asbjørn Sundes «Menn i mørket».

Det har ikke skjedd. Tvertimot fikk man gjennom den behandling som «Gulosten» ble til del, et forstemmen- de inntrykk av at den rettsstaten som det ble skrytt så svært av, nok dess- verre var av et noe annet kaliber enn hva man hadde ventet seg.

Slik kan det ikke fortsette.

Det går simple mordere løse om- kring blant oss. Og det ligger uskyld- ige mennesker i sine altfor tidlige graver, tilsløst og tilsmudset med beskvidninger for handlinger som de

ste nød, og dertil kommer at de sta- dig er knuget av «gode» medmenne- skers forakt på grunn av den dreptes såkalte upatriotiske skyld.

Her må nå regjeringen gripe inn. Ikke så meget for å ramme de skyl- dige mordere — de bærer sikkert straffen i seg selv — men for å ren- vaske deres minne som urettelig ble tatt av dage og for å lette byrdene for deres gjenlevende pårørende.

Det er ikke nok — på langt nær nok — at regjeringen kategorisk på- tar seg «ansvaret» for hvert og ett av de drepene skudd. Et slikt mis- foster av et «ansvar» gjør hverken fra eller til. Det er jevngodt med in- gen ting.

I Danmark har man når det gjel- der «likvideringene» i et hvert fall hatt den offentlige anstendighetsfø- lelse at man i en viss utstrekning har villet søke å hevde en normal retts- stats krav til renslighet. Gjennom len- gere tid har det dernede vært fore- tatt offisielle gransknings av de drap som har vært forøvet på såkal- te «unasjonale» og hver uke kommer der beskjed om at den rettslige granskning har gitt til resultat at den og den dessverre urettelig er blitt likvidert og at han i virkelighe- ten var skyldfri. I mange tilfelle er det også blitt utbetalt betydelige er- statninger til de etterlevende. Dette siste er likevel sikkert nok det min-

ste. Enhver kan si seg selv hvordan det ville føles å ha en av sine nær- meste på kirkegården, likvidert for landsforræderi.

Det som Danmark har gjort må også Norge kunne gjøre. Det er gan- ske uunødvendig for Norge å fortsette rollen som en «rettsstat» av annen eller tredje klasse. Ta «likvidasjone- ne» opp til offisiell granskning, men gjør det i betryggende former under medvirkning av nøytrale instanser. Det er ikke tilstrekkelig at en eller annen representant for påtalemyndig- heten, utnevnt av den regjering som selv sier at den tar «ansvaret», felen- de flott og uten enhver begrunnelse dekreterer at «saken gir ikke grunn til noen forføyning».

De som er blitt drept, kan ikke rei- se noe krav. Vi som lever etter dem og som framdeles har respekt for rett og rettferdighet, vi gjør det på deres vegne.

Og det krav vi på denne måten rei- ser er dypt alvorlig.

Det trenger et snarlig svar. Å møte det med taushet — den taushet som «rettsoppgjøret» har opphøyd til of- fentlig prinsipp — vil bare bety at man understreker sin egen melskyl- dighet og viker tilbake for det ansvar som man engang var så raus å ta på seg.

Helge Grønstad.

Den norske fiskerflåte ble bygget opp under okkupasjonen

Hvor var fiskernes store motstand mot okkupasjonsmakten den gang?

Det er blitt så å si obligatorisk å berette om, hvor forferdelig det var her i landet under den tyske ok- kupasjon, og dette gjentas også av allierte venner, som kjeler for myten om den ubetingede motstand. La oss bare nevne Sir Adrian Carton de Wiart, som ledet The Central Nor- wegian Expeditionary Force i Trøn- delag 1940. Wiart er fortiden på lakse- fiske i Romsdal. Han har som så man- ge skrevet sin krigsbok. Den heter pussig nok «Happy Odyssey» og har et kapittel, som han kaller «Det uhel- dige felttog i Norge» — det kjedelig- ste felttog jeg noensinne har vært med på, sier han. Men — han legger til:

«Politisk sett var Norge verd en innsats og det norske folk vant ver- dens beundring og respekt for den måten de greide å holde tyskerne stangen i de fem lange årene». — Vi skal ikke diskutere denne gan-

gen, men bare sitere. I Aftenposten 11. 1. 51 skriver forfatteren Kåre Fasting om våre fiskerier og det fo- rekommer følgende sannhetsord: «Li- ke før krigen var det ikke en lett båt det er den basen bruker, når han lod- der silden — som hadde en motor. Under og etter krigen fikk alle bruk, som ville regnes med, motor i lettba- ten også. Motoriseringen var kom- plet... Det ble snakket om gjen- oppbygging av fiskerflåten etter kri- gen. Det er en temmelig uriktig be- tegnelse. Flåten, både sildefiskernes og skreifiskernes, hadde i virkelighe- ten fortsatt sin oppbygging i krigs- årene». —

Her står det svart på hvitt, skrevet av en mann som forstår seg på det. Motorer og oppbygging av en av vå- re viktigste næringsveier under — krig. Og det med de fæle tyskerne i landet. Hvor blir det så av den ube- tingede motstand?

„Vi må ikke la oss narre“

Tøylene strammes

I et telegram fra København til svenske aviser 11. mai het det:

USA's henvendelse til Danmark om økning av vernepliktstiden fra 10 til 18 måneder hadde etter hva det opp- lyses, ultimativ karakter, idet USA ellers truer med å innstille våpen- hjelpen. Danmark håper nå å finne forståelse for sine vanskeligheter i Atlantpakttrådet.

Den amerikanske henvendelse om rekruttiden i Danmark var en diplo- matisk hemmelighet, og statsminister Erik Eriksen har ifølge «Informa- tion» satt i gang undersøkelser om hvorledes den har kunnet lekke ut.

Foruten Danmark har også Norge, Frankrike og Nederland mottatt ame- rikanske henvendelser opplyser «Ber- lingske Aftenavis», og den danske regjering akter å tre i forbindelse med de respektive regjeringer for no- en avgjørelse treffes.

Under overskriften Dansk dilemma behandler «Gøteborgs-Tidningen» i en utførlig leder 14. mai det ameri- kanske krav som med noe av bom- bens plutselighet slo ned i Utenriks- departementet i København. Bladet skriver bl. a.: Den danske regjering befinner seg i et vanskelig dilemma. Når amerikanerne leverer våpen, så krever de motprestasjoner, for hvilke forutsetninger ikke finnes nettopp nå. Men USA krever et hurtig og velvil- lig svar, selv om ikke noe krav på en viss fiksert økning er fremstilt. Pre- sident Truman vil ha direkte uttrykk for viljen til øket anstrenge hos de statér som hans land skal hjelpe. Det behøves som motivering til de store krav som han må framføre for kon- gressen.

Man befinner seg i en tvangssitu- sjon da alle anstrengelser som er mu- lige, nok må gjøres. Medlemskapet i A-pakten er en realitet med harde krav. Selv om de ikke umiddelbart kan imøtekommes i full utstrekning, tør løfter av bindende natur ikke væ- re til å unngå. Utefra kommer en ven- lig, men meget bestemt fordring: slik skal det være!

U nntagelsestilstanden i Trøndelag høsten 1942 og skytingen av de «ti sønfre» er et mørkt kapittel i okkupasjonens historie. Begivenhe- tene fulgte så lammende hurtig på hverandre, at man selv idag ikke har full klarhet over dem. Under den store entreprenørsak i Trond- heim for en tid siden fikk man imid- lertid et lite streiflyv over bakgrun- nen for tyskernes handlemåte i en forklaring som ble avgitt av o.r.sak fører Birch-Aune. Vi gjengir etter avisens referater:

Våren 1941 ble det dannet en spe- siell sabotagegruppe i Trondheim etter oppfordring av pionerstaben i Oslo. Gruppen skulle lagre spreng-

GULVBELEGG

Vårt magnesittbelegg, marmorert og ensfarget, for bad, kjøkken butikk, nedslitte trapper m. m. bør prøves. Bruksanv. for legning, medfølger bestillingen. Telef. 15 b.

KRØDEREN FRUKT og BÆR, Krøderen.

Skredder — Somsjef

Ved arbeids- og sportsklæravdelingen ved vår bedrift skal an- settes en skredder som skal ha tilsyn med søm og maskiner. — Billet merk. «Skredder nr. 177».

Dressen kan vi sy —

hvis De har stoff med tilbehør. 20 års praksis. Skriv etter mål- skjema. Sylønn kr. 80.00.

P. Sporsem's Konfek sjonsfabrikk — Aukra.

Billig og holdbar mat i dyrtid

Prima nysaltet uer leveres i tønner a 90 — 50 og 25 kg. Rimelig i pris til handlende og forbrukere.

Prima nysalta torsk leveres i strampakka tønner.

Prima skinn og benfri klippfisk leveres i kasser a 25 og 50 kilopakker påtrykt matoppskrifter.

Rensede klippfiskknakker kan leveres i kartonger a 25 kilo samt sekker Skinn og benfritt klippfiskavkapp — særlig billig, god mat. Pris til handlende kr. 80,00 pr. 100 kg.

Klippfiskfilet av brosme — pris til handlende kun kr. 80,00 pr. 100.. kilo.

Norsk fetsild — leveres i hele og halve tønner. Ordres utbes snarest

Telegramadr.: HAVNERAAS.

Telefon: 1630.

Otto Ottesen-Havneraas A.s
Kristiansund N.

USA på vei mot nasjonalsosialismen

New York: Den republikanske sena- tor Mundt mener å kunne fastslå, at USA er på vei mot en slags nasjonal- sosialisme, som kan betegnes som en britisk versjon av nazismen. Den frie foretaksomhets sammenbrudd i Stor- britannia er en av de største ulykker etter krigen, sier han, og han er ikke alene om dette syn.

Hvem var det?

Ved å grave i gamle utklipp finner vi følgende fra «Adresseavisen» 19. juni 45:

I presidentskapets utførlige rede- gjørelse for forhandlingene med ty- skerne sommeren 1940, er det et en- kelt punkt som er skikket til å vekke pinlig oppmerksomhet og som gjør det naturlig å be om en nærmere for- klaring.

Det er det avsnitt på pag. 19 i re- degjørelsen, hvori det heter:

«På de norske forhandlere gjorde det også et visst inntrykk at en- kelte norske kretser på egen hånd søkte forbindelse med tyskerne. — Det siktes ikke her til Quisling eller Nasjonal Samling, som en selvs-

Ilebu-kamerater

Det er enda noen av dere som har glemt å kjøpe boka «Kon- sentrationsleiren Ilebu», den vel skrevne og verdifulle minneboka fra den beryktede leiren. Nytt sjansen for opplaget er helt ut- solgt — boka blir ikke senere å få. 167 sider med farge trykt omslag. Send kr. 8.50 til «8. Maib og De får boka diskret tilsendt. Eller spør etter den hos «8. Maib» kommisjonær i Oslo.

En liten harmonisk familie

unge dannede ordenamennesker an- sker et sted ved indre eller ytre Oslo- fjord for sommeren. — Gjerne hytte eller minst to værelser. Bill, mrk. «Sollykke nr. 183».

Vedhogst

Jeg trenger 10 dyktige hoggere til min eiendom Mykild — Skafsa i Vest- Telemark. Kun bjerk og i 60 cm. lang

verre var av et noe annet seg.
Slik kan det ikke fortsette.
Det er simple mordere, lese om-
kling blant oss. Og det ligger uskyldige mennesker i sine altfor tidlige graver, tilsolet og tilsmudset med beskyldninger for handlinger som de ingen ting har hatt med å gjøre. Deres etterlevende sitter til dels i ytter-

Fra Odd Nansens bok —

— Forts. fra side 1 —

gir adgang til anvendelse av dødsstraff etter at krigen er opphørt, m. a. o.: Quisling kan ikke dømmes til strengere straff enn livsvarig fengsel

270, 8. 5. 43: Denzers tilbud til fangene om at rømlingen, hvis han kom tilbake, til leiren, skulle bli utlevert til fangene som så selv kunne gi ham lønn som fortjent, gikk i oppfyllelse. I ettermiddag kom den arme mann hit. De ti som skulle ha bøtet med livet for denne mannens skyld, ble innkalt og konfrontert med ham hva de ville. Et øyeblikk nølte første mann, og i dette dirrende, skjebnesvangre øyeblikk var det at sjangsen ble butt disse ti menn til å gi tyskerne en lærepenge som de sent ville ha glemt. I dette øyeblikk kunne denne førstemann, hvis han hadde vært den rette, ha reddet sin og sine kamraters verdighet og gjort et slag for der sak land og folk kjempet for, og samtidig gitt vår lille saga et rent og stolt blad, men akk! Det slag han slo og som strakte den arme, skjelvende stakkaren til jorden, det slo også over ende verdigheten og stoltheten og splintret sjangsen han hadde til stymper og stykker - til tyskernes muntrasjon og applaus der de stod mannjevnt for å se hvorledes nordmenn gjorde opp mellomværende med sine uslinger. Og siden fulgte slag i slag. En spyttet rømlingen i ansiktet. En annen for på ham i vildt sinne. En tredje ga ham et velrettet slag midt i ansiktet — o.s.v. Det var et skuespill så grotesk og så kvalmt at en føler trang til å trekke teppet for og gjemme det bort. ... Etterpå ble den arme stakkaren tatt under legebehandling. Hodet var temmelig ille medfaret. Det var ikke noen alvorlig skader selv om blodet rant villig fra kjaker og kinnben.

Samtidig kom strålende meldinger fra Russland.

284, 1. 6. 43: Jeg kan ikke fri meg for en dyp avsky og fortvilelse over den krigsførsel som de allierte nå synes å ha satt alt inn på. Bombingen av åpne byer, av sivilbefolkningen som i tusener på tusener, hundretusener på hundretusener skal lide og dø under de forferdeligste redsler som verden har sett noensinne. Jeg kan ikke fri meg for det forskrekkende i den tanke at det på dette grunnlag, med slike midler skal den nye tid bygges — slik skal grunnen ryddes for vår kulturs framtid. Hvilken fornedrende kapittel i vår historie!

285, 2. 6. 43: Snakket med Francis (Bull) lenge idag. Han var enig med meg. Han så også faren som lurer etterhvert som raskapen får tak i oss og river oss med, så også det miserable og det nedverdiggende i ting som foregår med vår velsignelse.

297, 26. 6. 43: Vi har hatt en liten fest for Johannes og Francis ikveld. De har toårsdag idag. Det vanket kjøtt, ekte pills, dessert og likør. — Francis holdt en tale og det var en velsignet stund.

maten de greide å holde tyskerne stangen i de fem lange årene». — Vi skal ikke diskutere denne gan-

2014

„Vi må ikke la oss narre“

Unner titelen «Vi må ikke la oss narre» skrev lærerinnen Nelly Balteskard følgende i bladet «Haalogaland», (Harstad) 25. oktober 1950:

Atter står Norge ved en ny skillevei. Prøves skal fedrenes framsynte vern om folkefridom og demokrati.

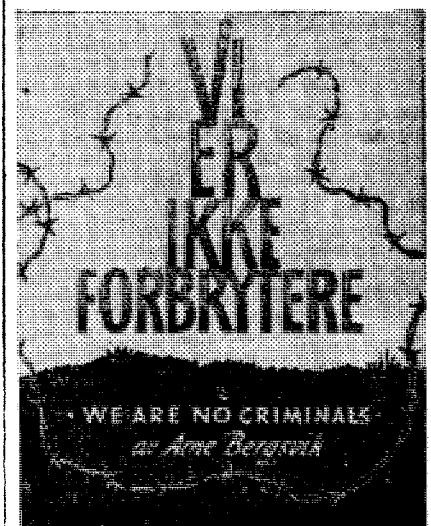
Vår gamle grunnlov skal prøves og vurderes som aldri før. Vil den klare ildprøven? Er vi klarsynte nok til å se at demokratiet aldri kan vernes og forsvares med diktatur. I det øyeblikk vi vedtar de nye beredskapslover, slik de nå er forma, er vi gått over fra demokratiet til diktatur, og har innført nettopp det vi strir i mot. «Det som er født av kjøtt er kjøtt og det som er født av ånd er ånd». Bak diktatur står den brutale rå kjøtkraft. Bak demokrati står ånd.

Innfører vi brutalitet i statsstyrelsen, må vi gå tilbake til spanskrør og tortur i den norske folkeskole. Et folk oppdratt i fridom, vil aldri bøye seg for konsentrasjonsleirer eller trussel om dødsstraff. Det heter at vi må bekjempe kommunismen. Sensur av kommunistiske skrifter, eller helt inndragning av samme, må vel kunne innføres utifra den lovgivning vi har fra før, da disse i mange tilfelle appellerer til brudd mot selve grunnloven.

I framlegget til den nye lov heter det at den skal kunne settes i kraft i «kritiske innenrikspolitiske situasjoner».

— — Hvilke?

Her er vi ved det aktuelle og farlige. Her er det at selve kommunismen stikker den svarte ulvekloa fram. Blir dette punkt vedtatt, kan kommunismene snu våpenet mot oss fullt lovbeskyttet. Vi kan ikke la være å regne med den mulighet at en hel del av de nåværende regjeringsmedlemmer kan være kamuflerte kommunister, — likeså en hel del av våre politifolk. De kan under skinn av å ville bekjempe kommunismen, ha planer om å få den innført ved et kup. Ulver i bestemors nattkappe slukte fordom lille troskyldige Rødhetten. Tenk om det samme skulle skje på en moderne måte. — Hvor er det blitt av de tusener

NS-folks politiske testamente, kr. 10.— heftet franko. 10 ekspl. ÷ 20 pst. Forfatterens adresse i sommer: Aulestad, Follebu.

av kommunister fra nest siste valg? De er gått inn i andre partier. Vær forvisset om at de arbeider målbevisst og kamuflert med det motto: «Være folk inn i alle ledende stillinger.»

Når loven om dødsstraff og konsentrasjonsleirer er vedtatt — når pressen blir målbunnet, så plukkes den ene etter den andre bort i stillhet, av de som står i veien for kommunismen. — Enda en ting til: Hvis vi går inn for de nye beredskapslover, bør vi samtidig slippe ut av fengslene de som hardest har stridd mot kommunismen, nemlig nazistene.

Vi må gråte vekklager ved Quislings grav, og regne alle dødsdømte nazister for martyrer.

Vi må si: «Dere hadde rett. Dere kjempet for vår sak, uten at vi forstod det. Som Hellig Olavs fall på Stiklestad ga støtet til Norges kristning, har nazistenes død båret frukt i den nye beredskapslov».

Alt som er farlig, kaller på de unge. Forfølgelse er drivkraft fram mot seier. Vedta beredskapsloven, og kommunismen vil om kort tid falle som moden frukt i våre hender.

Nelly Balteskard.

fører Birch-Aune. Vi gjengir etter avisenes referater:

Våren 1941 ble det dannet en spesiell sabotagegruppe i Trondheim etter oppfordring av pionerstaben i Oslo. Gruppen skulle lagre sprengstoff og annet sabotagemateriell og avlaste ingeniørtroppene under en eventuell alliert invasjon og drive etterretningsvirksomhet. Den ble til på initiativ av kaptein Finn Berg og organisert innenfor de tre entreprenørfirmaer som er implisert i Centralbyggsaken.

Det viser seg altså, at «soningsofrene» ikke var tilfeldig utplukket blant distriktets borgere, men tatt blant dem, som Abwehr og SD hadde i sine kartoteker og som etter den hårde krigslov var hjemladen til likvidasjon. Det var således ikke «soningsofre», men uselviske, tapre krigsofre, menn som viste hva de gjorde og hva de riskerte. Vi tar hatten av for dem og ærer deres minne.

Husk kontingenten

«8. Mai»

kronikk 8. juni 1951

POTEMKIN:

Er krigshistoriker, oberst J. Schiøtz i faresonen?

Lenge var oberst Schiøtz en behagelig krigshistoriker. Forutsetningen for emigranter og hjemmefrontfolks hensikten i såkalte norske sjefstoler er jo en med denne skjønnedrett overensstemmende i historieskrivning, a la professor dr. Sverre Steen og hjemmefrontrektor Magnus Jensen. Den vitenskapelige samvittighet beroliges lett av slike skrive med noe steensk om at vurderingene sikkert kommer til å forandre seg !!! med årene....

Oberst Schiøtz's oppgave er meget delikat! Han er utvilsomt en ærekjær og samvittighetsfull gran-skjer og offiserstype av den gode og gamle sorten med en sunn ergjerighet etter å søke å fylle ut plasser etter den store krigshistoriker oberst Schnitler. Men hans høye oppdragsgiveres behov for en barbert og frisert krigshistorie er for påtrengende og store! Det er for mange hemmeligheter, som man a la generalloytnant Ruge må ta med seg i graven!

Det hele kleresi henger sammen og har tak på hverandre, det minste glip i dette jernteppe vil øyeblikkelig ha revolusjonerende følger for dem som har fått sine posisjoner på

historisk løgn, eller på fortelser.

Det er ikke greit for Schiøtz. — Kampen for sannheten er en umåtelig kostbar og aristokratisk idrett, som ikke passer i det «demokratiske» Norge, som nå bare ligger og venter på nådestøtet, og helst ønsker seg en permanent hjernerystelse....

Historiene fra befall og menige om det de hadde opplevet i Norges to måneders krig var ikke noe å rope hurra for, dengang fortellerens inntrykk av de stort sett improviserte og matte fektninger var friske.... Uviljen mot en regjering som før den 9. april hadde latt forsvaret, og etter 9. april også det norske folk i stikken — var dengang for levende.

Befalens like etter krigen i Norge innsendte fektningsrapport fortalte derfor den stort sett ikke flatterende sannhet. Den karriere og dekorasjonsbefordrende historieskrivning var ennå ikke begynt....

Så kom «frigjøringen» og den frigjorte oberst Schiøtz ble tillatt å sysle med arbeidet på en presentabel og heidundrende norsk historie om en krig som tyskerne ikke hadde kunnet bekvemme seg til å ta al-

Det er det avsnitt på pag. 19 i redegjørelsen, hvori det heter:

«På de norske forhandlere gjorde det også et visst inntrykk at enkelte norske kretser på egen hånd søkte forbindelse med tyskerne. — Det siktes ikke her til Quisling eller Nasjonal Samling, som en selvfølgelig regnet med arbeidet i denne retning. Men det siktes til enkelte som tidligere hadde hørt til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, samt forskjellige andre enkeltpersoner. Ennå sterkere inntrykk gjorde det at den daværende formann i A. F. L. under rådslagningen med de norske forhandlere framsatte bestemt krav om at det ikke måtte komme til brudd med tyskerne. Han forbeholdt seg ellers å gå sine egne veier, under henvisning til at han hadde ansvaret for hundretusenens ve og vel».

Det er etter disse opplysninger all grunn til å be om å få vite litt mer.

Hvem var det som under disse vanskelige og farlige forhandlinger med overfallsmannen søkte forbindelse med tyskerne på egen hånd og på den måten falt de norske forhandlere i ryggen.

I et slikt tilfelle er det ikke nok å få vite at det var «enkelte kretser» — «enkelte som tidligere hadde hørt til Arbeidernes faglige Landsorganisasjon» og «den daværende formann i A. F. L.», samt forskjellige andre enkeltpersoner. Her har almenheten

vorlig. Det etterpå ønskelige krigshistorisk slagmaleri var altfor ofte brutt av syngende tyske geværkompanier i sluttet orden på veiene! — Soldatene visste jo det som Sverre Steen ennå ikke tør si høyt, at det hele var en preventiv besettelse for å komme de allierte og de norske avtaler (?) vestover i forkjøpet.

Det gikk lenge bra med Schiøtz. Han skrev slik at Ola ble fuktig i blikket. Billedet ble fullt av megen genial manøver og heldedåd. Og ordensregnet begynte å falle på vårt militære høyfjell.

Men så pådro obersten seg onde øyne fra heltene i lenestolen, for en dag fortalte han i Kringkastingen den sørgelige sannhet at den innesperrede oberst SundloSikke er «forrederen fra Narvik» eller fra «byen med kanonen», som Sundlo selv har kalt den.

Straks ble det spurt i pressen om oberst Schiøtz var den rette til å lede det krigshistoriske arbeid! — Alle våre Follestad- og Thrap-typer følte et frysende ubehag! Follestad hadde som dødsdom-aktor i saken mot Sundlo oppført seg slik at forsvareren, den edle og store norske jurist — Henrik Bergh — hadde måttet minne herr Follestad om at han ikke talte til en standrett....

Nå vil oberst Schiøtz komme i skuddlinjen igjen. For han fremkommer i Norsk Militært Tidsskrift nr. 3—51 med opplysninger som bryter staven over overfallslegenden.. Han blir den rene Scharffenberg. Hvor havner norsk krigshistorie da?

Vedhogst

Jeg trenger 10 dyktige hoggere til min eiendom Mykkild — Skafsa i Vest-Telemark. Kun bjørk og i 60 cm. lengde. Ca. 1000 favner.

TRYGVE GUNDERSEN, Grenli — Porsgrunn.

Seteropphold ønskes

Dame fra landet ønsker opphold på seter ca. 3 uker. — Kan eventuelt overta et mindre seterstell på egen hånd. Bill. merk. «August nr. 181».

krav på å få navn og fakta.

B. G.

Er det noen som føler trang til å kommentere denne innsenders spørsmål? Eller skal det fortsatt strøes sand på de «hellige dyrs» meritter. — NS-folkene drev i hvert fall ikke slike manipulasjoner, tvertimot var det mange som valgte å gå inn i NS for å redde sine folk fra tyskertjenesten. Hvis noen ønsker bevis, står vi til tje-neste.

Han behandler bl. a. oberst og oberstløytnant Hingstons skildring — A TERRITORIAL BATTALION IN NORWAY 1940 — i «The Army Quarterly» for henholdsvis oktober 1949 og januar 1950.

Man kan ikke beskyide disse britiske offiserer for militær rose-maling! De skriver om den høyere ledelse slik:

«This is the story of a battalion which was grossly misused»..... Schiøtz skriver på side 141:

«Bataljonen forlot sitt standkvarter 7. april og kom til Rosyth om kvelden hvor den gikk ombord på krysseren «York» bestemt for Norge. Den var den ene av 146. brigades tre bataljoner.... Brigadesjef var brigader C. G. Phillips. Av spesialvåpen hadde brigaden bare en pionertropp. Den manglet artilleri, panseravdelinger og transportmidler.

Forklaringen var at den var bestemt til garnisontjeneste i Norge. Yorkshirebataljonen skulle til Bergen. Det ble håpet at styrkene skulle bli ønsket velkommen i Norge»..

Vestmaktens planlagte Norgesaksjon i forbindelse med den norske regjeringens viste manglende vilje bl. a. i Jæssingfjord til å heve nøytraliteten, bevirket som bekjent den tyske besettelse av Norge, og utgjør dennes folkerettslige begrunnelse.

Hva blir nå reaksjonen mot oberst Schiøtz som har slått bena under le-genden — «overfallet på Norge»?

Potemkin,

USAs økonomiske hjelp til England er brukt til bevepning av Kommunist-China

På et år har USA tapt 65 000 mann i Korea. I samme tidsrum har England eksportert krigsmateriell for 125 000 000 pund til kommunist-China. Slik er det demokratiske samarbeid

Privat til «8. Mai» fra Madrid.

Det er et tap på 65,000 mann som den nordamerikanske hær har lidd i koreakrigen i løpet av omtrent ett år. England har i samme tidsrum eksportert varer til Sovjet kina for 125,000,000 engelske pund; herav er størsteparten varer, som er uunnværlige i krig.

Det må virke trykkende på den jevne amerikaner å få vite, at den økonomiske hjelp som England har fått av USA er gått med til bevepning av de fiender, som deres egne sønner står i kamp mot. Det vanskeliggjør ennå mer hans forståelse av problemet m. h. t. den 38. breddegrad som diskuteres i syv lange og syv brede. Om han ikke forsto problemene før så bør ihvertfall den følelse hvile tungt på samvittigheten, at tapet av 65,000 mann ikke skyldes alene de gevarer og fly, som russerne og kineserne bruker mot amerikanerne, men også den gummi, magnesia, kobber, utrustning og annet materiell, som de demokratiske stater har solgt direkte eller indirekte til forpleining av de kommunistiske tropper.

Det fremheves i USA's senat at en hær bygger ikke alene på ideologi, som det sies om den russiske, men også på intendatur og andre tilførsler, slik som i de øvrige europeiske nasjoner. De data man der har fått oppgitt og som England har sett seg tvunget til å innrømme riktigheten av gjennom sin handelsminister, er rystende. Bare gummieksporten til Russland og Kommunistkina fra det malayiske marked nådde i april 12170 tonn mot 8744 i mars. Denne stigning på 30 pst. faller mistenkelig sammen med kinesernes forberedelser til våroffensiven i Korea. Den vesttyske industri har siden januar øket sin eksport til østsonen og Russland, og

den franske gummiproduksjon i Indokina har oppnådd et lett marked, hvis bestemmelsessted ikke trenger noen særlig forklaring.

Denne kolossale trafikk, som opposisjonen i England og USA's senat har tatt til orde mot, har kostet en pris på 65,000 mann.

Men hvorfor skal man forbauses?

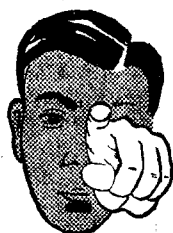
Var det ikke den engelske arbeiderbevegelse, som først anerkjente det kommunistiske regime i Russland?

Var det ikke engelske handelsinteresser som først fikk istand handelsavtaler med U.S.S.R. og dermed reddet kommunismen fra sammenbrudd? Var ikke Denikin og Koltchak de første ofre for disse avtaler?

Var det ikke de britiske handelsinteresser som dolket i ryggen de balistiske enheter, som kjempet mot Trotskys bander? Er det nødvendig å minne om hva den amerikanske ambassadør i Russland skriver i sin bok: «Opdrag i Moskva»? Finner man ikke der mange av de økonomiske grunner, som førte til avtalen Washington-Moskva før krigen brøt ut? Visste ikke Stalin før han tok krigen, at han måtte støtte seg til den amerikanske kapitalisme? Og gjennom skitne handelsavtaler har man lukket øynene til for det russiske slaveri og den framtidige fare.

Derfor innskrenker ikke problemet seg til en rekke handelsavtaler. Det er et spørsmål om politisk moral, som er fordrevet fra verden.

Er De av de glemsomme?

Etter alle professor Tankehistorie å dømme, blir professorer overalt holdt for å være de mest glemsomme mennesker som finnes. Om dette er riktig eller ei kan vi ikke uttale oss, men sikkert er iallfall at en del av våre abonnenter fremdeles har glemt å betale kontingenten for «8. Mai» og således risikerer å ikke motta avisen en vakker dag. Slik «glemt» kontingent skaffer oss mye ekstra arbeide og utgifter som vi burde ha vært spart for.

Et probat middel mot glemsomhet skal forresten etter sigende være å knytte en knute på lommeterklæet eller slippet e. l., og vi oppfordrer herved de av våre abonnenter som skylder kontingent om straks å knytte en knute eller to som en påminnelse om at kontingenten må betales. Vi på vår side skal så langt vi rekker det, også minne om kontingenten ved å sende ut postanvisninger til de som skylder kontingent fra nyttår eller senere. For at vår postadresse ikke skal glemmes, gjentas at den er: boks 41, Kristiansund N.

10 norske ungdommer invitert til ungdomstevne i Paris

De som ønsker å reise kan henvende seg til

Sammen er livet for den vise, men døden for dåren

Ferieopphold 1951.

Atter en gang er sommeren i anmarsj med løfte om sol og sunnhet til en vintertrett befolkning, og atter en gang er det dessverre vår tunge plikt å minne om at mange mennesker som mer enn de fleste kunne trenge til litt avkobling, fremdeles er ute av stand til personlig å kunne skaffe seg noe utkomme til det.

Blant de 150 som ennå sitter som politiske fanger i de norske konsentrasjonsleirer, befinner det seg hele 75 med livsvarig fengsel, og også de øvrige 75 er folk av «toppklasse» med hensyn til det tilkjente åremål. De fleste av disse har familier, og enhver kan tenke seg hvordan disse har det nå i det 7de «fredsåret» etterat de år ut og år inn har kjempet for i det minste å kunne holde seg oven vande.

Selvsagt er det en skam for det norske samfunnet at uskylde medmennsker skal ha det på denne måten. Men nettopp denne skammen gjør det til en dobbelt plikt for oss som evner det, å søke å yte bistand der vi over hodet ser oss i stand til det.

Mange som har hatt det trangt og vondt, har sett fram til disse sommermånedene i håp om at det også i år måtte by seg en mulighet for dem til å få lov til å tilbringe noen måneder blant snille mennesker og under slike forhold at de i et hvert fall for noen tid kunne holde den harde og grå hverdagen på avstand.

Vi har her i Forbundssekretariatet sett — og ser til stadig het — så mange tilfelle der det er sårt ikke å kunne yte den til

strekkelige hjelp, at vi også denne gang anser oss forpliktet til å rette en appell til alle de meningsfeller som har hatt en bedre skjebne, om å støtte oss slik at de som — fysisk og psykisk — mest trenger det, kan få seg et opphold på landet.

Ser man så sant en mulighet for det, så vær så snild å underrette Forbundssekretariatet snarest mulig om man kan ta imot noen. Oppgi hvor mange man kan ta imot — eventuelt om man er villig til å ta imot mødre med barn — og angi så omtrent den tiden som vil passe best. Gi likeledes beskjed om hvorvidt en fortrinsvis ønsker gjester som er i stand til å gi en håndsrekning i onnearbeidet eller på annen måte.

Den som ikke selv er i stand til å motta noen, vil vi oppfordre til etter evne å være med å gi oss det økonomiske grunnlag for å realisere ferieordningen. Mange hustruer sitter spredt omkring i landet som har sett fram til en slik ferieanbringelse som den eneste mulighet i hele året til å kunne få hilse på sine fengslede menn. De må hjelpes med reisepenger, og mange av dem trenger også hardt til litt nødtørftig utstyr. Gi oss en håndsrekning her! — De vil sikkert oppleve sommeren med det dobbelte velvære selv ifall De gjør det.

Forberedelsene tar nødvendigvis noen tid, og vi vil derfor være særdeles takknemlig om vi kunne få høre fra Dem snarest. Adressen er Forbundet, Kierschows gt. 5, Oslo.

Telefon 37 76 96.

Forbundssekretæren.

UKEN

DOMMENE OVER

de 217 fanger som sitter i Werl fengslet i Tyskland skal etter engelske forlydender opptas til fornyet prøvelse. Blant fangene befinner seg generalfeltmarskalkene Kesselring og von Manstein, generaloberstene von Mackensen og von Falkenhorst og fire andre generaller. (Die andere Seite, nr. 1. 51).

TSJEKKOSLOVAKIA

har lukket sine konsulater i Sundsvall og Malmø, hvorefter disse konsulaters forretninger vil bli besørget av den tsjekkoslovakiske legasjon i Stockholm. — (Politiken, 30. mai 51).

NORDRHEIN — WESTFALENS

avdeling av det «ny-nazistiske» rikspartiet har brutt med det partiet som står under Dorls og Remers ledelse, og dannet en særskilt tysk gruppe. Anledningen til dette skritt er mistanker om at rikspartiets ledelse har kontakt i øst. (Sthlms. Tidn., 30. 5. 51.)

DET FORTELLES I

regjeringsskretser i Washington at Portugal og Sverige fra 1. juli i år vil opphøre med å motta direkte Marshallhjelp. Dermed vil fire land være strøket av hjelpeprogrammet, idet England og Irland allerede har sagt takk for hjelpen og vil forsøke å klare seg uten direkte hjelp.

I ANLEDNING AV

Ungarns befrielsesdag har man offisielt innført et nytt ungarsk flagg. Landets tidligere flagg er ikke lenger å se noe sted. Det nye flagget er helt rødt, med en liten ungarsk trikolør øverst oppe i det ene hjørnet. (Aftenposten 24. 5. 51).

DEN JØDISKE

vitenskapsmann Albert Einstein og den jødiske filmkomikeren Charles Chaplin kommer til å bli underkastet undersøkelse for uamerikansk virksomhet. Begge betegnes som kommunist sympatisører. (Kretsnytt nr. 5 51).

KAPTEIN I DEN

tsjekkoslovakiske hær, olympiamester på 10,000 m., Emil Zatopek, har søkt om opptakelse i det kommunistiske parti, meldte avisen Mlada Fronta 1. juni. I en erklæring talte Zatopek om sine mange besøk i kapitalistiske land og hevdet at «han var blitt mer og mer overbevist om det kriminelle i det kapitalistiske system, og at det ikke er mulig å dyrke sport uten samtidig å være aktivt med i politikk». (Aftenposten 2. 6. 51).

Islandske studenter protesterer

mot at landet er lånt for fremmede tropper

Hvor står vi?

Under krigen var det mange som var i tvil om hvordan de skulle tolke Jesu ord om å gi keiseren hva keiserens er og Paulus's ord om å være øvrigheten lydige.

Der er mange av de dømte og dens pårørende som ikke har vært til nådverd i løpet av de siste ti år. De leng-

gå evig fortapt eller om han skal bli frelst.

Der er mange av de dømte og dens pårørende som ikke har vært til nådverd i løpet av de siste ti år. De leng-

Islandske studenter protesterer

mot at landet er åpnet for fremmede tropper

Anmoder det islandske folk om å unngå all omgang med amerikanerne

På Island er det lyseblått for tiden. Og ikke bare der. Den islandske studentforening i København har også gitt lyd fra seg. Den har enstemmig og kraftig protestert mot regjeringens beslutning om i fredstid frivillig å åpne landet for fremmede tropper.

Studentene hevder at det islandske folks nasjonalitet, språk, kultur og eksistens blir utsatt for den største fare ved at utenlandske styrker oppholder seg der i ubestemt tid og at den islandske nasjonalfølelse og landets anseelse krenkes på denne måte.

Studentene har vedtatt en resolusjon om dette og den slutter med en oppfordring til det islandske folk om å unngå all omgang med de fremmede tropper og danne en nasjonal front som skal arbeide for

at islendingene påny skal kunne oppnå absolutt suverenitet i sitt land.

Ja, så sier studentene, men politikkene sier noe annet idag, der som her. Og hos oss har studentene ikke noe å si. De er lammet av fellesprogrammet og av den nasjonale sløvheten som fulgte etter jakten på NS-folkene. Er det noen som har tenkt denne tanke tilende?

NORSK PRESSEFRIHET.

Norsk pressefrihet betyr ikke det samme som før, dengang da vi var så stolt av å kunne framheve vår presse som frie meningers talerør. I dag betyr det noe helt annet, nemlig frihet for ansvar overfor Erstatningsdirektoratet og den norske påtalemyndighet.

Slik frihet er selvfølgelig dyrebare i mer enn en henseende. Minsteprisen synes i et hvert fall å være at man gir avkall på egen overbevisning og legger tonen an etter myndighetenes og makthavernes ønsker. Bringer man dette offer, sitter man like trygg på sin tue som et kommunegarantert legdslem på gamlehjemmet.

En avis som f. eks. Aftenposten har i de senere år utviklet seg derhen at skulle man dømme høyre-politikken etter avisen, så må Høyre-partiet være omdannet til et underbruk under det kgl. Arbeiderparti. Dikker den minste sky opp i horisonten, står i et hvert fall Aftenposten last og brast med Arbeiderbladet.

Nå er det ikke vår mening å innsinuere noe som helst. Å langt i fra! Vi vil bare få lov til å stille et lite, uskyldig spørsmål, som imidlertid er av stor interesse for mange, både innen leserkretsen og den øvrige presse:

Hva var Erstatningsdirektoratets opprinnelige krav på Aftenposten og hva er dette krav etterhånden blitt redusert til?

stevne i Paris

De som ønsker å reise kan henvende seg til Arne Bergsvik

I dagene 22—25 juni vil det bli holdt et stort ungdomsstevne i Paris. Ungdommer fra de fleste europeiske land kommer til å delta, og lederen, redaktør Raymond Lotthe i bladet «Occident» har i et brev til direktør Arne Bergsvik, uttalt ønsket om at også norske ungdommer må komme. I den anledning inviterer han 10 ungdommer til å delta.

Bergsvik ber oss meddele, at en hurtigst mulig ønsker å få forbindelse med slike som er villig til å reise og som kan påta seg de nødvendige utgifter. Stevnet vil bli holdt på et slott utenfor Paris, og fra stevnedeltagerne forlater Paris og til de kommer tilbake dit er alt fritt. Det er særlig en som kan påta seg å være leder Bergsvik i første rekke vil komme i forbindelse med.

Dette er en enestående anledning for norsk ungdom som ikke lenger sverger til de politiske systemer og meninger som idag er de herskende i Europa til å komme sammen med meningsfeller.

De som ønsker å reise kan enten skrive direkte til redaktør Raymond Lotthe, 20 Rue de Passy, Paris 16, Frankrike, eller til direktør Arne Bergsvik, Aulestad, Follebu. Til redaktør Lotthe kan en skrive enten på tysk, engelsk eller fransk.

Da det ikke er lang tid igjen for stevnet skal holdes, må de som akter å delta melde seg hurtig — samt ordne seg med nødvendige pass og andre papirer som kreves.

General Pétain

lider nå av koldbrand i høyre fot, samt av tiltagende senil atrofi. — (Sthlm.-Tidn. 26. mai 1951).

Thagaard burde ha vært prest

Følgende historie finner vi i «Arbeider-avisa»:

Fiskeriministeren skal ha fortalt denne historien til journalistene i Stortinget: Representanter for prisdirektoratet og fiskarorganisasjonene satt sammen og forhandlet om viktige spørsmål. Det lyktes å komme fram til en ordning, men Thagaard var ikke riktig fornøyd. Og han la ikke skjul på det. Han uttrykte seg temmelig kraftig også.

Da sa Klaus Sunnanå — altså fiskeridirektøren: Du skal ikkje tale såleis, Wilhelm!

Thagaard: Vet du ikke at jeg opprinnelig begynte å studere teologi, Klaus?

Sunnanå: Det er mange som meinar du burde heldt fram med det, Wilhelm!

Under krigen var det mange som var i tvil om hvordan de skulle tolke Jesu ord om å gi keiseren hva keiserens er og Paulus's ord om å være øvrigheten lydige.

De, som mente at øvrigheten var den i Norge værende øvrighet, har fått seg tildelt navnet landsforræder, og er blitt fratatt stilling, formue, eiendom, ære og offentlig tillit, og de er blitt satt ned i en lavere klasse av landsmenn — en pariakaste.

Statskirken har stått bak og støttet opp om det som er skjedd.

Statskirken er nå kleivet i to. På den ene side står «landssvikerne». — På den annen side står de «gode nordmenn». Politikken skiller.

Mange av dem som er støtt ut av «gode nordmenns» krets har for all tid sagt farvel til statskirken. De mener at de har fått så mer enn nok av bekjentskapet med statskirkens prester, så noen forbindelse med dem vil de ikke ha noe mere. Mange har meldt seg ut av statskirken og ennå flere er på vei til å melde seg ut.

Hva er det som gir medlemskap i statskirken? Medlemskap får man når man blir døpt i statskirken. Ethvert barn som fødes er utenfor statskirken til det blir døpt, og dermed innlemmes i den. Mange barn er under krigen ikke blitt døpt. Disse står ikke i statskirken. Ennå mange flere barn er etter krigen ikke blitt døpt. Foreldrene vil ikke ha barna sine inn i statskirkens dåpsprotokoller. Statskirkens prester må ikke forundre seg over at barna til foreldre, som av statskirkens folk betraktes som forrædere, ikke står i statskirkens dåpsbøker. Slike barn blir jo sett på som værende forræders barn.

Nå har Jesus sagt: «Gå ut og gjør alle folk til mine disipler, idet i døper dem». Hvordan skal nå «forræders» barn bli døpt? Foreldrene mener at de kan ikke gå til statskirkeprestene med sine barn. Hvem skal de så gå til. Mange foreldre mener at de kan gå til troende mennesker, som de har tillit til med sine barn. Blant personer som er stemplet som landssvikere er der 78 teologer som har valgt det som sitt livs virke å forkynne Guds ord. Enhver av disse teologer burde kunne døpe barna. — Dåpen er fri her i Norge. Selv innenfor Statskirken er dåpen fri. Menn som Johannes Daasvand og andre har arbeidet meget for fri dåp fra tiden før krigen. At dette skaper vanskelig heter for statskirken er selvsagt, men det er ikke noe å gjøre ved det. Enhver troende kan døpe barn. Hvis foreldrene har meldt seg ut av statskirken, kan ikke en statskirkeprest døpe barnet, når foreldrene ønsker å holde barnet utenfor statskirken.

At dette er en alvorlig sak fremgår av hva en biskop skrev i en offentlig avis: «Det (NS) begynte som en villfarelse, fortsatte som en forførelse, og endte som en forherdelse». Dette er hårde ord. Det menneske, som er forherdet, kan ikke frelses, men må gå evig fortaapt. I dette tilfelle vil det si at NS-folkene kan ikke frelses, men må gå fortaapt i all evighet. Men de biskoper som er «gode nordmenn» må vel selv kunne regne med å bli frelst, siden en biskop våger seg til å felle en så hard dom. Ni. vet alle de som er kalt landssvikere at dommen hører Gud til. Gud skal felle en rettferdig dom. Det er Gud som skal avgjøre om et menneske er forherdet. Det er Gud som skal avgjøre om endog en biskop skal

gå evig fortaapt eller om han skal bli frelst.

Der er mange av de dømte og dens pårørende som ikke har vært til nåverd i løpet av de siste ti år. De lengter etter å komme til Herrens bord, men de har vært frosset ut av statskirken og de kristelige organisasjoner. Jesus har påbudt at de kristne skal holde natverd. Jesus har sagt at de kristne skal gjøre det «til minne om meg». Mange utfrosne kristne synes ikke de kan gå til statskirkens prester som ser på dem som om de var forrædere. Hvor skal disse utstøtte kristne gå for å få Herrens natverd? La dem gå til andre kristne som iallfall har tillit til dem og lar dem få beholde ære og aktelse. Vi har 78 teologer og deres nærmeste pårørende som må kunne hjelpe her.

Nå er seks år gått siden «freden brøt løs» med arrestasjon av de såkalte landssvikere. Intet er gjort fra statskirkens side for å komme de 78 teologer til hjelp eller støtte de mennesker som er satt ned i en pariakaste. Det er å anta at intet blir gjort heller i de kommende år.

Ved sin taushet og mangel på tiltak har statskirken tydelig vist at den intet har gjort og intet vil gjøre.

Forsåvidt er saken klar. De utfrosne har kun å gjøre etter Jesu bud både med å døpe og med å gå til alters. Dåp og natverd er fri her i Norge. Dette skal vi takke Gud for og bruke disse nådemidler.

Prest.

40 prosent av skolebarna i Mecklenburg underernært

45 000 skolebarn i Sachsen lider av tuberkulose

I en rapport, som helsedepartementet i Mecklenburg har sendt den østtyske regjering, fortelles det at 40 pst. av alle skolebarn i Mecklenburg er underernært. Statistikken bygger på en undersøkelse, som helsemyndighetene har gjennomført i skolene i Mecklenburg. Samtidig blir det opplyst at over 45.000 barn i Sachsen lider av tuberkulose. Bare 20.000 av dem er innlagt på sanatorier, da det hersker stor mangel på sykehus og sanatorier i Sachsen. Det sies videre at barna til «aktive fredsforkjemper» og kommunistiske funksjonærer har fortrinnsrett til plassering i sanatoriene. Det er nesten som å være i Norge under det mest gale i 1945. . .

Utsett aldri

til i morgen hva du kan gjøre i dag. I morgen vil sikkert en ny lov forby det.

«8. MAI»

Postgiro: 81827

besøk i kapitalistiske land og hevdet at «han var blitt mer og mer overbevist om det kriminelle i det kapitalistiske system, og at det ikke er mulig å dyrke sport uten samtidig å være aktivt med i politikk». (Aftenposter 2. 6. 51).

OVER 1000 HJEMLØSE

utlendinger fra landene østenfor jernteppet har under rekrutteringskampanjens første tre uker meldt seg på USA armeens rekrutteringssteder i Vesttyskland. De som har meldt seg skal, så snart deres forhold er blitt undersøkt, sendes til USA for utdanning. (Sthlms. Tid. 30. 5. 51).

SIDEN 1948 BETALER

amerikanerne sine egne utgifter til okkupasjonen av Østerrike, men til hver av de tre andre okkupasjonsmaktene betaler Østerrike 140 millioner shilling pr. år, eller tilsammen 400 millioner shilling. Hittil har Østerrike betalt rundt 7 milliarder i okkupasjonsomkostninger. Av landet er 40.000 hektar besatt av russerne, og østerrikerne må bl. a. betale sovjetrusserne for den oljen de bruker og som de selv utvinner av østerriksk jord. Ved siden av andre bedrifter har russerne overtatt de tidligere tyske eiendommer i landet. Russerne har nå ialt rundt 250 bedrifter, hvorav flere av de største fabrikker i forbundsrepublikken — fabrikker for lokomotivbygging, for landbruksmaskiner, turbiner osv. Disse bedrifter betaler ikke skatt til den østerrikske stat, og selv den kontingenten som arbeidne punder ut hver uke til sykekasse og andre sosiale institusjoner tar andre veler enn forutsatt. (Dagbladet 25. 5. 51).

ETTER DEN INTERNASJONALE

olympiske komitees vedtak i Lou-sanne for en tid siden, må man regne med at det også kommer tyske deltakere til Oslo i anledning de olympiske vinterleker i 1952. — (Berlingske Tid., 31. 5. 51).

Etter 8.266 møter i Lake Success flytter FN til Manhattan

FN forlot 18. mai sitt midlertidige hjem i den ombyggede fabrikkbygning i Lake Success etter fem års virke. I denne tid er det holdt 8.266 møter i bygget, og det kostet 2.5 mill. dollars å innrede fabrikkbygningen til rådssaler, komiteværelser og kontorer. Eierne, firmaet Sperry, laget før FN rykket inn bombesikter, automatiske piloter og radarutstyr. Ved solnedgang 18. mai senkedes FN's blå flagg og dermed er dette kapittel i forbundets historie tilende. — Fortsettelsen følger i Manhattan.

Landskjent

kunstner ønsker husrom. 2 voksnr. Bill. mrk «Husrom nr. 187».

Nordmørspostens Trykkeri

Den svenske landsorganisasjon har tapt 75 mill. kr.

Som følge av pengeverdiens nedgang.

Den svenske landsorganisasjon beregnes å ha tapt 75 millioner kroner i krigs- og etterkrigsårene på grunn av pengeverdiens nedgang. Organisasjonens fonds beløper seg nu til 200 millioner, og ved landsmøtet til høsten skal man behandle et forslag om å plasere disse midler i realverdier, hus, aksjer etc. for å unngå ytterligere tap. For tiden ligger størstedelen i bankkassa og eller obligasjoner, meddeler de svenske aviser.

Et samfunn

av sauer vil med tiden frembringe en regjering av ulver.

Vi driver i skodde

Det er ikke bare vi, som er bekymret over hvorledes dagens herrer i Norge driver sitt spill. La oss bare se, hva venstres blad «Stavanger Aftenblad» skriver:

«Den norske skuten driver med den politiske stormen som nu går over alle land. Motstandskraften er ikke særlig stor.

Utefra kommer prisstigningen, Utefra kommer den fare som krever sterkere beredskap. Men utefra kommer også den krigskonjunktur som statsråd Brofoss utnyttet så behendig i sitt innlegg og som foreløbig får det hele til å holde sammen.

Høsten 1947, da vi holdt på å kjøre skuta i åkeren, kom Marshallhjelpen og fikk oss på rett kjølggen. Da vi høsten 1949 trodde det kunne være tale om å holde noenlunde «stø kurs», kom et nytt stormkast i form av devalueringen 18. september og rev vekk grunnlaget under oss. Det spørs om ikke den stormen føyste riggen overbord. Siden har vi drevet i skodde.»